

Indicaziuns tar l'edizien

Il text è vegni endatà da Sabrina Bundi, sutassistenta dals 2009-2010, sin basa d'ina copia da l'exemplar da la Biblioteca claustrala da Mustér, fatga da prof. Helmut Stimm † ils 1975. El è vegni controllà sin basa da la versiun electronica da Google

<https://play.google.com/books/reader?id=ZBtFAAAAcAAJ&printsec=frontcover&output=reader&hl=de&pg=GBS.PP5> e quella da la Bayerische Staatsbibliothek (MDZ) (http://reader.digitale-sammlungen.de/de/fs1/object/display/bsb10589991_00007.html) (MDZ) e preparà per la publicaziun electronica da Georges Darms.

Segns da correctura:

[] grafems cumpletads

() grafems d'eliminar

_ separaziun da text scrit ensemen

_ eliminaziun da spazis vids

Las scursanidas $\tilde{}$ (= *n*, *m*), $\underline{}$ (= *per*). ⁹ (= *us*) ed ' (= *er*) èn schliadas cun grafems en outra scrittira. Tar ils auters grafems midads è la furma da l'original inditgada en las annotaziuns.

[Emna Sontga, Passiun e Temp Pascal]

*Epistola silla Dom. da Palmas. S. Paul.
Philip. cap. 2.*

⁵ Frars: quell'affectiun dei esser enten vus, sco enten Christo Jesu:

⁶ igl qual, schel foua giè en sameglia da Deus, s'ha el bucca teniu per in raub¹, dad'esser adual Deus;

⁷ sonder el ha sez sa faig vid'nuotta, pernend si sumeglia d'in suruiant, ei dauentaus sumiglions ad auters Christgiauns:

⁸ ad enten vestgiadira eis el vegnius anflaus sc'in Christgiaun: ha sa bassau sez, ei dauentaus ubiedis antrocca la mort, giè antrocca la mort della crusch.

⁹ Tras quei ha Deus er el alzau, ad ha dau a gli in num sur tuts nums,

¹⁰ ch'ent igl num

¹ *ruub*

da Jesu s'anclinig mintgia schanolg de quels ch'een sin tschiel, a sin tiarra, a sut tiarra:

¹¹ a mintgia liunga confessig, ca igl Segner Jesus Christus seigig enten gloria da Deus Bab.

*Evangelii si la Dom. da Palmas.
Math. cap. 21.*

¹ Enten gletz temps: curca Jesus fo ius enconter Ierusalem, a fo vegnius a Bethphage tier igl culm dellas olivas; lura tarmettet el dus da sês iuvenals,

² schend ad els: meit enten quei. Vig, ch'ei enconter vus, a dalinameing² vennis vus ad anflar in'asna rentada, ad in pullein cun ella: la schlargeit, a maneit tier a mi:

³ a scha enzatgi vên a vus gir enzatgei, scha scheid: chigl Segnur moungli quels, a dalinameing² ils vên el a schar siuver.

⁴ Mo quei ei tut dauentau, perquei chei vegnig cumplaniu: quei ch'ei gig tras igl Prophet, ca schet,

⁵ scheid: alla figlia da Sion: preng mira tiu Reg ven a tgi bunta-

² uschiglio *ladinameing*, p.13.37.56.66(2x) etc.

deiuels, sesend sin in'asna, ad in pullein del asna, ch'ei sut bast.

⁶ Mond aber ils luvenals, figienan ei dacoca Jesus vet commendau ad els.

⁷ Ad han manau nov tier l'asna a igl pullein, ad han sin quels mês lur vestgiadira, ad han igl fag sêr si sura.

⁸ Aber gronda turbada da pieuel starnet lur vestgiadira ent la via: auters aber tegliauen giu romma dils pumers, a sterneuan enten la via.

⁹ Mo la turbada ca mava avont, a ca vegnieua suenter clamaua, schend: Hosanna a igl Figl da David: benedius seigi quel, ca vên ent'igl num digl Segnur.

*Epistla sigl Lindischgis soing
Isaias cap. 50.*

⁵ Sin ilsez gis: schet Isaias: igl Segnur Deus mi h'auert si l'ureglia, ad iou igl encontergig buc: a sun buc ius anavos.

⁶ lou hai da[u] miu tgierp a³ quels ca petgien, a las mias gaultas a quels ca peilen. Mia fatscha hai bucca viult nauent or da quels ca

³ a/ a

200

mi scheuan mal, a spidauen.

⁷ Igl Segnur Deus ei miu gidader, tras quei sunt iou bucca vegnius enten zanur. Cuntut hai iou mês mia fatscha sco in crap zun_dir, a sai ca iou veng bucca vegnir enten schand.

⁸ Quel ca mi iustificesch ei da tier: tgi vên enconter_gir a mi? stein in sper gliauter: tgi ei miu adversari? quel vegnig tier mei.

⁹ Preng| mira, igl Segnur Deus ei miu gidader: tgi ei quel ca vult mei condemnar? mire, tuts vegnien a vegnir sco in vestgiau scarpai a frusta: a igls malouns ils vegnien a migliar.

¹⁰ Tgi ei da vus, ca tema igl Segner, udend la vusch digl siu suruient? tgi ei undligiaus enten las scirezginas, ad ha giu nagina glisch? quel hagig speronza sin igl num digl Segner, a sa laschig sin igl siu Segnur Deus.

*Evangeli sigl Lindischgjis soing
Ioan. cap. 12.*

¹ Jesus vegnit sis gis ont pascas a Bethaniam, nu'ca Lazarus foua

201

staus morts, igl qual el veva lauentau si da mort en vita.

² Aber ei figenan lou a gli ina tscheina, a Marta surueua, Lazarus aber foua in da quels ca saseuan a meisa cun el.

³ Cuntut parnet Maria ina liura da custeiuel ig da Narden, ad unschet ils peis da Jesus, a schigentà sês peis cun sês cauels: a la casa fo pleina da quei fried digl ig.

⁴ Ad in dels sês luvenals: Iudas Iscariot, quel chigl vegnieua antardir, schet:

⁵ pertgei ei quei ig bucca vegnius vendius per treitschiend daners, a daus als paupers?

⁶ Mo quei schet el, bucca per quei chel vês quittau pigls paupers, mo per quei chel fo in lader, a veva la bursa, a portaua quei ca vegnieua mess lient.

⁷ A Jesus schet, la lai cun bien, ell'ha salvau si quei sigl gi da mia sattarada.

⁸ Pertgei chils paupers veits vus tier vus adina, mo mei veits bucca adina.

⁹ Cuntut biars digls Gideus antalgienan chel fus lou: a vegnien bucca solettameing amuort Jesum, sonder per vêt

202

Lazarum, igl qual el veva laventau da mort en vita.

*Epistola sigl Margis soing.
Jerem. c. 11.*

¹⁸ Sin ilsez gis: schet Ieremias: Segner ti mi has faig da sauer, ad iou hai enconaschiu: ad has a mi mussau ils lur decrets (oder propiests)

¹⁹ Ad iou fo manaus sco in migeiuel tschut tier la mezka: ad iou hai bucca saviu, chei han giu quels cusseigls enconter mei, schend: nus lein metter enten sia spisa len tussagau, ad igl raschiar ora della tiarra dels vifs, ca siu num dei bucca vegnir regordaus pli.

²⁰ Aber ô Segner Sabaoth, ca trovas giestameing, ad amprouas rein(e)s⁴ als cors, lai mei veer tia vendeggia sur els, pertgei mia causa hai iou a tgi revelau, miu Segner Deus.

Enten la Messa vên ei legiu la Passiun, sco S. Marc. scriua ils 14. e 15. capitels.

203

*Epistola si la Mesiamna soingia.
Isas. c. 62. & 63.*

62¹¹ Quei gi igl Segner Deus: scheit a la figlia da Sion. Preng mira igl tiu Salvader vên, la sia pagaglia (chel vên a dar) ei cun el.

63¹ Tgi ei quel, ca vên d'Edom, cun vestgiadira maliada de Bosra? (quei ei da tgietschen) igl qual ei aschi' ornaus a bials enten sia vestgiadira, a va enten sia gronda fermezgia? Lou sun, quel ca plaida iustezgia, a possends da gidar.

² Pertgei ei tiu vestgiu cotschens pia, a tia vestgiadira sco quels ca scuitschen ent igl torkel?

³ Iou hai scutschau igl torkel parsuls, ad ei naging digl pieuel cun mei. Lou hai els scutsciau enten mia strauniadat, ad enten mia gritta ils tschapitschau sut. Ad aschia ei igl lur saung springius sin la mia vestgiadira, ad hai patechiau tutta la mia vestgiadira.

⁴ Pertgei gl'ei stau en miu chor in gi da vendeggia, agl on digl miu spindrament ei vegnius.

⁵ Iou hai

⁴ *renes*; *reins* p.98 en context sumegliant, p.161.

204

(mi) mirau entuorn, ad era naging gidader: iou hai enquriu, a naging fo ca mi vess gidau: a miu bratsch mi ha gidau, a mia gritta seza mi ha gidau. (oder reteniu.)

⁶ Iou hai enten mia gritta tschapitschau sut igl pieuel: a igls faig eivers enten mia strauniadat, a lur pussonza a fermezgia mès per tiarra.

⁷ Iou vi regordar della misericordia digl Segner, agl laud digl Segner sur tuttas causas, chel ha dau a nus, nies Segner Deus.

Enstaigl digl Evangeli vèn ei legiu la Passiun da S. Lucas. c. 22. a. 23.

Epistola sin Giefgia soingia. S.

Paul. I. Corint. c. 11.

²⁰ Frars: Curca vus vegnits ensemel en'in liug, [s]cha ei quei bucca migliar la Tscheina digl Segner.

²¹ Pertgei ca mintgin pren la si'aigna Tscheina avont per magliar. A glin ha fom, a gliauter ei eivers.

²² Veits pia bucca casas, en las qualas vus

205

podeits magliar a beiver? ner sbiteits la Baselgia de Deus, a confundeits quels, chan nuotta? Tgei vus dei iou gir? dei iou vus ludar? enten quei vus laud iou bucca.

²³ Pertgei iou hai ratschiert digl Segner quei ca iou vus hai er dau enta maun. Pertgei chilg Segner Jesus quella noig chel ei vegnius antardeus, ha priu paun,

²⁴ a cur el vet angrazgiau, [s]cha rumpet el, a schet: perneit, a magleit quest ei miu Tgierp, igl qual vèn ruts (oder surdaus9) per vus: quei figeit enten miu regiart.

²⁵ Sumigliontameinc er igl calisch'suenter quei chel vet tschanau, schend: Quest calisch ei igl Nief Testament enten miu saung: Quei figeit, tontas gadas sco vus vegnits a beiver, enten miu regiart.

²⁶ Pertgei tontas gadas sco vus vegnits a magliar quei paun, a beiver quei calisch, scha vegnits schar a sauer la mort digl Segner, entrocca chel ven.

²⁷ Cuntut tgica ven a magliar da quei paun, a beiver da quei

206

calisch digl Segner maluangonzameing, ven a vêr culpa vi digl tgierp a vi digl saung digl Segner.

²⁸ Aber emprouig igl Christgiaun sasez, ad aschia maglig de quei paun, a beiuig or da quei calisch.

²⁹ Pertgei tgica maglia, a beiuia maluangonzameing quel maglia, a beiuia a sasez la condemnatiun, pertgei chel zeiuira buc igl tgierp digl Segner.

³⁰ Tras quei een biars denter vus fleiuels, a malzauns, a biars diermen.

³¹ Pertgei scha nus examinassen nusez, scha vegnissen nus bucca truuai.

³² Aber curca nus vegnin truuai, scha vegnin nus castigiai digl Segner, perquei ca nus vegnien bucca cordemnai cun igl mund.

*Euangeli sin Giefgia. Ioan.
cap. 13.*

¹ Auont la Fiasta da Pascas, curca Jesus sauet, ca sia hura fuss vegnida, chel vomig orda quest mund tier igl Bab: sco el veua teniu char ils sees, ca fouan sigl mund, scha el teniu char els entocca la fin.

² A suen-

207

ter tscheina, cur ch'igl demuni vet schon mess ent'igl cor, ca ludas Iscarioth entardeschig Jesum.

³ Sauent Jesus, chigl Bab a gli vês dau tuttas causas enta maun, a chel fus vegnius ora da Diu, a turnas tier Diu:

⁴ fò el lauauus si della tscheina: trag ora sia vestgiadira, priu in lanziel antuorn el,

⁵ a mess aua enten ina butschida, & entschiet a lauar els peis dils luuenals, a schigientar cun quei piez, chel veua entuorn el.

⁶ Cuntut vegnit el tier Simon Petrum, a Petrus gy a gli: Segner deis ti lauar mees peis?

⁷ Jesus respondet, a schet a gli: quei ca iou fetsch, saas ti vssa buc: suenter vens ti aber sauer.

⁸ Petrus schet a gli, ti vens a mi mai lauar els peis en perpetten. Jesus respondet a gli: scha iou veng bucca lauar tei, scha vens ti bucca hauer part cun mei.

⁹ Simon Petrus schet a gli; ô Segner, bucca ma els mees peis, sonder era els mauns, a igl giau.

208

¹⁰ Jesus schet a gli: quel chei lauaus, ha bucca baseings da lauar auter, chels peis, sonder ei tut schubers. A vus esses schubri, aber bucca tutts.

¹¹ Pertgei el saueua qual, igl vegnis entardir; cuntut schet el: vus esses bucca tuts schubers.

¹² Cur chel vet lauau ils lur peis, scha targiet el en sia vestgiadira a saset puschpei a meisa, a schet ad els, saueits tgei iou hai faig a vus?

¹³ vus numneits mei Meister a Segner, a scheits andreg: pertgei iou sun.

¹⁴ Scha iou pia vies Segnur a Meister hai lauau vos peis, scha doueits era vus lauar els peis in gliauter.

¹⁵ Pertgei iou hai dau a vus in exempel, ca sco
iou hai faig,
scha figeit er
vus.

209

SIN VENDERDIS SOING

Della tristezgia, a malcurada da bunas a deuotiusas Persunas sin quei grond gij.

SChi bein chigl gij dadoz, ei quei gij, cha portau a nus a tutta la schlateina humana tras la mort da Christi igl spindrament a caschun dellas perpetnas letezgias, pertgei ca tras sia mort a saung ei tut lugau a complaniu; scha fa aunculura la soingia Mumma Baselgia andreg, chella laschig igl gi dadoz bucca passar senza suspirijs a larmas da malcurada. *Dapia*⁵ ca nus duuein bucca sa legrar tondanauont (gi in soing hum) giu della grazgia digl soing Pader, a(i) della charezgia digl soing Figl, ca nus veian bucca tristezgias, pertgei ca nus essen stai la casc[h]un da tuttas peinas a della mort de quei schi grond Segnur. Scha nus essen pia viua nembra da Christi nies cau, scha stouein era nus

⁵ *Papia*

210

sentir sut, quei cau las sias peinas a dolurs. Igls paupers schuruaus Gideus han se legrau sin quei gy. Mo nus seien pleini da larmas, a cumbriai, cun nossa Donna soingia Maria sut la crusch cumbriada, cun ils luuenals clumond a bargient, sumigliontameing cun la Donna en peinas, la quala ei nossa soingia Mumma Baselgia. Lau suenter, curca quei grond ventschider ven a lauarsi da mort en vitta, a nus far dasauer sia victoria, scha ven lura nossa tristezgia era vegnir midada enten letezia, a vegin a poder nus cumpleinameing sa legrar enten la crusch de nies Segner. Per igl gy dadoz⁶ seien larmas spondidas: Pernein_si igl humber a larmas per penetienzgia dels nos poccaus, la spada della petra Passiun da Nies Segner Jesu Christi passig tras noss'olma, las guottas dels sees soings Peis a Mauns passen en nossa carn; nos mals gargiaments seian enguttai vid sia crusch: sigl pli dauos andi-

⁶ *dodaz*

211

rein cun el, sina quei ca nus pudeian cun el triumphar⁷. A pertgei quei bucca? dapia ca sia Passiun a mort ei stada ton petra a carschentusa, chella tiarra ei mouentada, la crappa fendida, la clarezgia digl gy midada en scirezgia, a las fossas dels morts auiartas si. Christus ei ius si ault, gy soing Bernard, chel vegnig da scadin vasius ha clomau cun aulta vusch, chel vegnig da tuts vdius; ha era tier igl clomar spons larmas, perquei chigl Christgiaun prendig era erbarm dad' el. Quel ca ven bucca mouentaus tras quella vusch ei pli freids chella tiarra, pli dirs chella crappa, freda pli mal chellas fossas dels morts.

Ioannes Alferna digl vorden da soing Francesc bargieua, tontas gadas chel vaseua la figura digl nies Saluader vid la crusch. Igl Beau Iacoponus bucca mai suspiraua, a spondeua larmas, curchel vdeua legient, u cantont la

⁷ *triumnhar*

212

Passiun da N. S. JESU Christi? sonder enqual gada bargieua dad' ault ora, per poder bargir suenter siu gargiament.

A gli sez soing Francesc mauen grossas larmas, tontas gadas, sco el regordaua digl Figl de Deus crucifigaus. El bargieua tont fig, per la mort de siu Segner. chel foua spiaus dad'in siu cumpong, tgei quei bargir muntig. Aschia, schet el, doue(i)s iou ire per tut igl mund bargient per la Passiun digl miu dulsch spindrader.

Ach contas gadas mirein nus, cun eigls schiegs a cun cor seig u dir (chei aung pigiur) Christum crucifigaus. A sauein ni star sper la crusch ni bargir. Enpernein pia, a cuseschein⁸ pò era nus, de cuorer sut igl len della crusch, tontas gadas sco nus ei gref. A ti puccont principalmeing cou spondi larmas, larmas, larmas, scha vegnian ellas tei lauar de tutta malmundadat a manar tier la gloria celestia, Veglig pò Deus ca quei dauentig.

⁸ cf. DRG 4,322 s.v. cudescher

213

*Epistola sin Venderdis soing.
Exod. cap. 12.*

¹ Sin ilsez gys: schet Jesus a Moises ad Aaron enten la tiarra dad'Egypta:

² quest meins dei a vus esser l'entschatta dels meins, el ven adesser igl emprim dels meins digl on.

³ Plideit tier lantira cuminonza digls Figls dad'Israel, a scheit ad els: als diesch gys da quei meins prendig scadin in tschut per mintgia casa a casadas.

⁴ Mo schei fuss memgnia petschen triep (oder diember) ca podes bucca magliar quei tschut, scha prendig siu vischin chei datiers sia casa, suenter igl diember dellas olmas cha seian bastontas da magliar igl tschut.

⁵ Igl tschut dei aber esser senza menda, in maskel, dad' in on: suenter quell'isonza doueits era prender in bucket.

⁶ Ad igl salueit entrocca sigls quitordesch gys da quei **meins**: a tutta la cuminonza (oder biarezgia) digls Figls dad'Israel dei

igl mazzar la sera.

⁷ A deien prender digl siu saung, a metter sin amoduos sauas⁹, a sur els ischs da quellas casas nu' chei deien igl maglar.

⁸ A deian leza noig magliar las carns barsadas vid' igl fiug, a igls pauns dulschs (oder senza lauont) cun latich saluadi, oder sallata saluagna.

⁹ Da quei doueits nuota magliar criu, ni coig enten aua, sonder ma vid igl fiug barsau: Igl tgiau cun sees peis ad igl dadens doueits vus magliar.

¹⁰ A dei nuotta da quei vegnir schau venzar entrocca la damaun. Schei venzas enzatgei, scha doueits cun fiug brischiar.

¹¹ Mò igl magleit aschia: tschincleit vossas reins, a veias en calcers, tenent fischs enta maun, a magleias cun festgina: pertgei gl'ei igl Phase digl Segner, quei ei igl siu passar tras.

I N D I S C U R S S I N L A P A S -
s i u n , u M a r t e r i d i g l S a l u a d e r
J E S U .

Sco questa Historia, ca met a nus auont nies
Segner Jesum Chri-

stum, per nus schi zun mal plagaus, crucifigaus a morts, ei per sasez la pli nizeiula, la pli soingia, la pli gronda, a substantiusa; aschia eis ei era dreg chella vegnig da tuts Christgiauns cun gronda reuerentia a deuotium pridasi, a regordada. Cou vegnian ensemel igls pli kreftigs ù vertuos exempels da duns u tugents. Cou han ils trauaglaus, a humbrius la pli gronda trost a confiart: quella seigig a tutta l'antira Christgianeula sabienscha ina viua perfeggia figura oder exempel: da quella depend tut igl spindrament, salit, a gloria dels Beaus. Mò sina quei ca la partitiun della Historia cuortameing vegnig declarada; scha ven Christus empermera gada da Iudas terditur surdaus als Scriuonts dels Gideus. Era cou denter quei ca va tier alla tscheina, igl qual da biars, dapia ca tocca tier alla Giefgia soingia; ven schentau da parsei. Per lautra, ven el dils Suruients surdaus aigl parsura dels Gideus.

⁹ lauas

216

Per la tiarza, meinen ils Gideus tier ils pagauns pigl far morir. Per la quarta ven el dils Gideus sbitaus, a condemnaus alla mort della crusch Sigl dauos declaren las perdeggias diuinias a humanas, a las miraclas la innocentia digl crucifigau. O con andreg ha S. Bernhard gig: O bien JESU, igl calisch, ca ti has bubiu, igl qual ei l'oura digl nies spindrament, ha mouentau ca ti has mei tenu char sur tuttas causas, giè quella oura trai tutta mia charezgia maneiuel tier el.

La Passiun de nies
SE GNER JESU CHRISTI,
Prid' ora dels quater Euan-
gelischs.

CUra ca la Fiasta da Paschgias fò nautier, scha schet Jesus tier sês luuenals: vus saueits ca caud dus gys, ei sei Paschgias, ad igl Figl digl Christgiaun vên a vegnir surdaus, chel vegnig crucifigaus. A lura een

217

parsuris dils spirituals, als Docturs, als veigls digl pieuel rimnai ensemel ent' igl Palaz digl parsura dils spirituals, che sa numnaua Caiphas, a faig coseigl de pigliar Jesum cun in list, a dil mazar. Aber ei temêuen igl pieuel, a scheuan bucca silla Fiasta, per quei chei vegnig buc in_vfrür denter igl pieuel. Lura fò ludas Iscarioth in dels dudisch ius tier quels parsuris dels spirituals per enterdir el, a metter a mauns a dels, a schet tgei leits a mi dar, scha vi_iou igl metter a mauns a vus? a cur chels venan quei vdiu scha fouan ei lêtz, ad han emparmes a gli trenta daners, ad el ei sa cuntentaus a dels da quei far. A caudanuia enqurit el commoditat da poder igl metter amauns senza nagina canera. Sigl emprim gy azimorum (quei ei dils pauns senza lauont) sil qual stoueua vegnir mazau igl Tschiot per far vnfrenda, een els luuenals ij tier Jesum, a schenan a gli, nu' vol ca nus meien a paregiar a tgi igl Tschiot

218

da Paschgias da magliar? ad el tarmetet dus da sees luuenals Petrum à Ioannem, à schet, meit à paregeit à nus, ca nus pudeien magliar. Els schenan nu'vol ca nus parigeien; el aber schet, meit ent'igl marcau, pertgei perneit mira cur ca vus vegnits ent'igl marcau, scha vegnits entupar in hum portont in vaschi cun aua, à mei enta la casa suenter el, nua chel va, à scheit à gli Bab da Casa, igl Meister ha gig igl miu temps ei nau tier. Iau vi far paschgias cun mees luuenals tier tei, nu'ei igl cumach da tscheurar¹⁰, ca jau maglig igl Tschiot cun mees luuenals? ad el vên à vus mussar in gront Saal fitaus, Iau parigeit à nus. Sees luuenals aber manen, à vegnenan ent'igl Marcau ad anflanen sco el ha giu gig adels, ad han parigliau la paschgia. A cur chei fò sera, schei Iesus vegnius, à schentaus à meisa cun ils dudisch Apostels, à schet ad'els; jau hai con gront gargiam^{ent} garegiau da maglar quest Tschiot cun vus, onch'jau andirig,

¹⁰ = *tschevrrar* da *tschavera*? cf. Mc.14,14.

219

pertgei jau gig à vus, ca caudanuia veng jau bucca maglar pli da quei: entocc¹¹ ei vegnig complaniu ent' igl Reginauel da Diu: ad el prent igl Calisch, ad ha engrazgiau à gig, perneit quel, à pertgi denter vus; pertgei jau gig à vus ch' jau veng buc à beiuer igl Frig da quella vid (oder vegnia) entrocca igl Reginauel da Deus vên ch'jau veng à beiuer in nief cun vus ent' igl Reginauel da miu Bab. Cur ca Iesus sauet, ca sia hura fuss vegnida, chel vomig or da quest munt tier igl Bab: sco el veua teniu char els sees, ca fouan sigl munt, scha el taniu char els entocca la fin. A suenter Tscheina cur ch'igl Demuni vet schon mess ent'igl cor ca Iudas Iscarioth entardeschig Iesum. Seuent Iesus, ch'igl Bab à gli vês dau tuttas caussas enta maun, à chel fuss vegnius ora da Diu, à turnas tier Diu, fo el Iauaus si della Tscheina; trag ora sia vestgiadira, priu in lanziel antuorn el à mê

¹¹ *entou'*

220

aua enten ina butschida, entschiet a lauar els peis dels luuenals, a schigientar cun quei piez, chel veua entuorn el. Lura vegnet el tier Simon Petrum, a Petrus gi a gli: Segner deis ti lauar mees peis? Jesus respondet a schet a gli: quei ca iou fetsch saas ti vssa buc, suenter vêns ti aber a sauer. Lura schet Petrus ti deis mai lauar mês peis: Jesus respondet a gli, scha iou veng bucca lauar tei scha vens ti bucca hauer part cun mei. Gi Simon Petrus, ô Segner bucca ma els mês peis, sonder era els mauns, a igl tgiau. Jesus schet a gli: quel chei lauaus, ha bucca baseings da¹²ad lauar auter chels peis, sonder ei tut schubers. Vus esses schubri aber bucca tuts. Pertgei el saueua qual igl vegnis enterdir, cuntut schet el; vus esses bucca tuts schubers. A cur chel vet lauau ils lur peis, scha target el en sia vestgiadira: a saset puschpei¹³ a meisa, a schet ad els: saueits tgei iou hai faig cun vus? vus numneits mei Meister

221

a Segner: a scheits andreg: pertgei iou sun. Scha iou vies Segnur a Meister hai lauau vos peis; scha doueits era vus lauar in gliauter els vos peis. Pertgei iou hai dau a vus in exempel, ca sco iou hai faig, scha figeit er vus. Piluer piluer gig iou a vus, igl suruient ei bucca pli gronds chigl siu Segnur; a igl Apiestel ei bucca pli gronds ca quel ch'igl ha tarmes. Scha vus saueits quei, biai esses vus, scha vus figeits. Iou gig bucca da vus tuts, iou sai quals, iou hai legiu ora, sonder chella Scartira vegnig conplanida: quel ca maglia miu Paun, ven a dar igls calcoings encuonter mei. Vssa gig iou a vus, onch'ei na dauentig, per quei, cur ch'igl ei dauentau, vus carteias ca iou seigig. Piluer piluer gig iou a vus, schins prend si quel ca iou tarmet, scha prend el si mei. Aber quel ca prenda si mei, prend si quel cha mei termes. Cur ch'els aber tschanauen, a Jesus priu igl Paun engrazgiau, benediu, a rot a det als sees lu-

¹² *ad, da* p.208, Gn.13,10

¹³ *puscupei*

222

uenals, a schet perneit, a magleit, quei ei igl miu Tgierp¹⁴, ca vên per vus à vegnir daus: quei figeit enten miu regiirt. Samiglontameing, ha el suenter Tscheina priu igl Calisch, engrazgiau à dau ad'els, à gig bubeit tuts or da quel. Pertgei quei ei igl miu Saung digl nief Testament, igl qual per vus à biars pli vên a vegnir spons per ina remaschiun dels puccaus. Quei figeit, tontas gadas sco vus igl bubeits, enten miu regiirt. A lura han tuts bubiu or da quel: Iesus era perturbaus ent' igl Spirt, à schet perneit mira igl maun digl miu terditur ei cumei_sur meisa. Piluer piluer gig jau à vus, in da vus mi vên enterdir. Als luuenals mirauen in sin gliauter, à steuan en dubitonza da qual el plidas, ad eran vegni¹⁵ tutta via trists. A schenan in suenter gliauter, Segner sunt jau? el aber respondet, à schet; in dils dudisch, ca met igl maun cum mei en la scadialla, mi vên enterdir. Igl Figl digl Christgiaun va bein, sco

¹⁴ *Thierp*

¹⁵ *veg-/gi*

223

glei scrit da del: væ aber à quei Christiaun, tras igl qual igl Figl digl Christgiaun ven enterdius, pli bien fuss ei à quei Christigiaun, chel fuss mai_staus nascheus. Aber Iudas, ch'igl, anterdit, respondet, à schet, Rabbi sont jau? Iesus schet à gli, ti has gig; als luuenals entschauenan à spiar qual quel fuss denter els, ca vegnis à far quei? ei fova aber in dels luuenals, igl qual Iesus taneva char, ca steua pusaus sin igl petz da Iesus: à Simon Petrus gli Tschagnà chel dues spiar tgi quel fuss, digl qual el plidaua. A tras quei ca lez sa pusaua sigl Brust da Iesus, scha schet el à gli; Segner tgi ei quel? Iesus respondet; glei quel, agl qual jau dun igl Paun chei bogniaus ent. A cur chel vet bogniau ent' igl Paun, scha det el à Iudas Iscarioth Figl da Simon. A suenter quella buccada mà satanas enten el. A Iesus schet à gli, quei ca ti fas, fai dabot. Aber naging da quels ca saseuan à Meisa antalgevà,

224

pertgei el vess gig quei a gli. Pertgei ina part manegiauà, ca Jesus (da pia ca ludas veua la buorsa) gli vess gig; cumpliant quei ca nus munglien sin la fiasta: ner chel dues dar a[n]qual caussa als paupers. A cur chel vet priu la buccada, scha sintila el ladinameing nauent. Ei foua aber noig. A cur ca ludas fò ius ora, scha schet Jesus, vss ei igl Figl digl Christgiaun glorificaus, a Deus ei glorificaus enten el. Scha Dius ei clarificaus ent el, scha ven Deus er igl clarificar enten sasez, a ven bault igl clarificar. Vus aber esses quels, ca esses ramni cun mei enten mees tentaments. A iou vi parigiar a vus igl Reginauel, sco miu Bab igl ha parigiau a mi, ca vus magleias, a buueias sin mia Meisa, enten miu Reginauel, a saseias ent ils Throne, a troueias las dudisch schlaitinas dad' Israel. Chars affonts, aung ampau stund iou cun vus. Vus vegnits ad ancurir mei: a sco iou hai gig als Gideus, nu ca iou vom, pudeits vus bucca vegnir. Ad

225

vssa gig iou a vus: in nief commandament dunt iou a vus, ca vus taneias char in glauter; da coca iou hai taniu car vus, a schia taneias er vus char in glauter. Vida quei vegnan tuts ad ancanoscher, ca vus seias mees luuenals, scha vus veits charezgia in denter glauter. Simon Petrus schet a gli: Segner nu vas ti? Jesus respondet, nu ca iou vom, pos ti vssa bucca vegnir suenter a mi: mo suenter quei, vens ti a vegnir suenter mei. Petrus schet a gli: Segner, pertgei pos iou bucca vssa vegnir suenter tei? iou vi metter mia vita per tei. Jesus respondet, vol ti metter tia vita per mei: Simon Simon preing mira Satanas ha garegiau da vus criular, sco la salin. Iou aber hai rugau per tei, ca tia cardienscha vegnig buc igl meins: a ti, cur ca ti vens ad esser viults, scha confermi tees fraas. Petrus schet a gli: Segner, iou sun paregiaus dad' ire cun tei en Parschiun, adenten la Mort. Jesus schet a gli: Petre, iou

226

gig à tgi, igl Tgiet ven buc à cantar oz antrocca ca ti na vens hauer schnagau treis gadas, ca ti mi ancanoschas buc. Ad el schet adels: cur jau vus hai tarmes senza bursa, à tastgia, à calzêrs, vus ha(i) ei muncau enzatgei? mo els schenan, nuotta. Cun tut schet el adels, aber vssa, tgi cha bursa, prendig sumigliontameing era la tasca, à tgi cha bucca, vendig sia rassa, à cumprig ina Spada. Pertgei jau gig à vus, ei sto aung quei chei scrit vegnir cumplaniu vi da mei: adel ei vegnius mês (ù dunbraus) denter ils malifitschens. Pertgei ca las caussas chên scrittas da mei, han fin. Els aber Schenan, Segner, mira, cau en duos spadas, adel schet adels, igl ei auonda.

A Cura chels venan cantau la canzun da grazias, scha mà lesus ora suenter la sia isonza sigl culm dellas oliuas. A sêš luuenals manen suenter el, adel schet adels; questa noig vegnits vus tuts à prender

227

schcandel da mei. Pertgei ei stat scrit, jau veng à pitgiar igl pastur, à las Nursas della montanera vegnien à vegnir spatatschadas. Aber suenter quei ca jau veng adesser lauaus si, vi jau ir avont vus en Galileam. Petrus aber respondet, à schet, scha gè tuts parnessen scandal da tei, scha vi jau mai prender scandal. Iesus schet à gli: piluer jau gig à tgi ca questa noig ont chigl Tgiet ven duas gadas cantar, vens ti treis gadas mei schnagar. Petrus aber schet pli_stain¹⁶; scha jau stoues gè morir cun tei, scha vi jau tei bucca schnagar, sumigliontameing schenan igls auters tuts. Lura mà lesus cun sees luuenals vi sur igl aual_de Cedron, adels vegnenan enten in hof ca sa numnaua Getsemane lau foua in jert, adel mà cun els en quei jert. Adel schet à¹⁷ sees luuenals saseit cau, antrocca jau vom lau vi adurar. Vreit ca vus curdeias buc en tentaments. Adel parnet cun el Petrum, als dus figls da

¹⁶ pli-/stain

¹⁷ ê

228

Zebedei, Iacobum, à Ioannem. Ad anschauet à ver temma, grond anguoscha, à tristezia, à schet ad'els: mia Olma ei cumbriada antocca la mort steit cau, à vigeit cun mei; Ad'el ratarget anpau or da dels ton sco in_fris¹⁸ in crap, staus enschanuglias curdaus giu sin sia fatscha, stont sin tiarra, ha vrau, schei sei_gig pusseiuel, ca quell' hura vomig nauent dad' el, à schet: Abba miu Bab, tut ei à tgi pusseiuel, scha vomig quei Calisch nauent da mei, auncalura bucca sco jau vi, sonder sco ti vol. A cura chel fò lauauus si della Oratiun scha vegnit el tier sees luuenals, ad anflà els dormint, à schet tier els: pertgei dormits vus? à schet à Petro, mo dormis ti Simon? has bucca podiu mai in hura vigliar cun mei? steit si, à vegleit ad vreit, ca vus curdeias buc en tentaments, igl Spirt ei bein lingiers, mo la carn ei fleiula. Aber el ei jus lautra gada, ad ha vrau, à gig; Bab eis ei bucca pusseiuel, ca quei Calisch vomig nauent da mei?

¹⁸ *in-/fris*

229

senza ca jau igl beivig, scha daventig la tia veglia. A cura chel ei tornaus, à vegnius tier els, scha el anflau els dormint puschpei, pertgei ca lur eigls fouan pleins da sien, à saueuan nuotta tgei à gli lessen responder. Ad el ils bundunà, à mà puschpei, ad vrà la tiarza gada, à schet ils vivont plaits, Bab scha ti vol, scha preing nauent quei Calisch da mei, auncalura bucca mia, sonder tia veglia daventig. Aber ei comparet à gli in Aungel da tschiel, chigl confortaua. A cur ei vegnit chel vriaua cun la Mort, scha vrà el pli datsciert (oder enpau pli_gig¹⁹) à sias sauurs eran sco daguts da Saung, ca curdauen giu sin tiarra. Lura vegnit el la tiarza gada tier sees luuenals, à schet ad'els: pir dormit vssa, a ruasseit; igl ei auonda. L'hura ei vegnida, mire, igl Figl digl Christiaun vên surdaus enta mauns dils puccons. Stei si, nus lein ire: perneit mira, quel ca vên mei antardir, ei nautier. Aber Iudas igl tarditur saueua era quei liug, pertgei ca Iesus

¹⁹ *pli-/gig*

230

foua sauens vegnius lau cun sees luuenals. Ad *entrocca*²⁰ chel plidaua aung, mirè, scha pernet ludas cun el ina gronda cumpagnia, als survients dils aults Sacerdots, à dils Phariseers à vegnit lau, ad aung cun el in gront pieuel, ca foua tarmes dils parsuris dils Spirituals, à dils veigls digl pieuel cun laternas, vischallas, cun spadas, lonschas vaffens. Ad igl terditur vet dau ad els in'anzenna, schent: quel ca jau veng à bitschar, lez eisei: lez pigleit, à maneit cun à_daig (oder sagirameing.) Ad el maua avont els; à cur chel vegnit vi tier lesum per igl bitschar, scha passà el ladinameing vi tier, à schet. Salidaus seias ti Meister à dat igl bitsch. Iesus aber schet à gli: Amig, pertgei eis vegnius cau? ludas, antardeschas ti igl Figl dilg Christiaun cun in Bitsch? savend Iesus tutta quei ca vegnes â vegnir sur el, scha mà el ora, â schet adels tgi aquirits? Ei respondenan â gli, lesum da Nazareth. Iesus schet adels, jau sun. (Mo ludas

231

chigl antardè fou'era lau cun els) á cur ca Iesus vet gig ad els, jau sun, scha manen els anauos, a denan per tiarra vi. Ad el ils spià puschpei, tgi angurits? mo els schenan lesum da Nazareth. Iesus respondet, jau vus hai gig, ca jau seigig quel. Scha vus angurits pia mei, scha scheit ire quels. Per quei chei vegnig *cumplaneu* quei plaid, chel vet gig jau hai pardeu naging da quels ca ti mi has dau.

Lura passanen els vi tier, à mattenan lur mauns vida Iesus, à igl piglianen. A curca quels, ca fouan antuorn el; vasenan tgei lau leua dauentar, scha schenan ei, Segner, duein nus pitgiar cun la spada? A Simon Petrus, vent'el ina spada, stendet_ora siu maun, target sia spada, à pitgia igl suruient digl parsura dils Spirituals, a gli taglà giu loreglia dretgia. A quel suruient veua num Malchus. Iesus aber respondet, à schet ils lascheit far tondanauont. Ad el à tuccau loreglia da quei suruient, a igl ha madagau. A schet à Petro, meg la tia spada

²⁰ *entrocca*

232

enten la teigia, pertgei tgi दौरa la spada, miera cun la Spada. Dei jau bucca beiuer igl Calisch, chil Bab mi ha dau? ner manegias ti ca jau podes bucca rogar miu Bab, adel mi vegnis tarmetter pli ca dodisch legiuns d'Aungels? mo co vegniessen las scartiras cumplanidas? pertgei aschia sto ei daventar. Sin lez hura schet Iesus tier igl pieuel, à quels ca fouan vegni ora ancunter el, nomnadameing à ils parsuris dils Spirituals, als Capitanis digl Tempel, ad als veigls; vus esses y ora cun spadas à lonschas, sco anconter in morder, per pigliar mei, schi bein ca jau sun staus mintgagi cun vus, ent igl Tempel saseus, adai mussau, a veits mei bucca pigliau. Aber quei ei voss_ura, à la pussonza dellas sciradegnas. Aber quei ei tut dauentau, pertgei ca las scartiras dils Prophets vagnessan cumplanidas. Lura han ils luuenals tuts igl bundanau adeen fugi. In luuenal aber vegnit suenter el, igl qual foua vestgeus cun in lanziel sil nieu, adels igl piglia-

233

nen. El aber ha schau dar igl lanzel, à fugeus dauent da dels nieus. Aber la compagnia, à igl Capitani, als survients dils gideus piglianen Iesum, à ligianen, à igl mananen, glamprim tier Annas: pertgei(t) chel foua syr da Caiphas, igl qual era quei on parsura dils Spirituals Aber Caiphas era quel ca veua dau cosseigl als Gideus, chei fuos bien, ca in Christgiaun muriss pigl pieuel. Igl parsura spià Iesum dil sees luuenals, a da sia doctrina. Iesus aber gli respondet, jau hai plidau auiartameing auont igl Munt, jau hai adina mussau enten la Sinagoga, adent igl Tempel, nu'chilgs Gideus eran tuts vegni ansemel, à zupadameing hai jau nuotta plidau Tgei spias ti mei? spie quels chan_udiu tgei jau hai plidau cun els; Miri, quels saan tgei jau hai gig. Cur el schet quei, scha det in dils suruents, ca fovan lou speras, ina schlafada à Jesus, à schet respondas ti aschia à igl parsura: Iesus respondet à gli, scha jau hai plidau mal, scha

234

dai pardetgia digl mal, mo scha jau hai plidau andreg, scha pertgei mi pitgias? Annas ha tarmes lesum ligiaus tier Caiphas, nu'ca tuts parsuris, veigls, à scriuonts fouan vegni anzemel. Petrus aber suendà lesum da lunsch, per mirar la fin, ad in auter luuenal. Aquei luuenal fouda cunaschens à igl parsura a mà cun lesus enten la cuort digl parsura. Petrus aber ei staus ora_vont. Lura mà quei luuenal, ca fouda cunaschens aigl parsura dils Sacerdots, ora, à plidà cun quella ca partgiraua la porta, a manà ent Petrum. A quella portanera schet a Petro; eis ti buc er in dils luuenals da quei Christgiaun: El aber schnagà, a schet; Donna, jau sun buc, jau igl ancanosch buc, sai era bucca tgei ti gis. Ad el ei jus orauont la cuort, a igl Tgiet canta. Als parsuris aber, als veigls a tut igl cusseil angurenan faulzas pardetgias ancunter²¹ lesum, pigl far morir: Adels anflanen buc, schi bein chei fouda biaras pardetgias

235

vegniu nou tiers, a deuan faulzas pardetgias a[n]cuonter el, mo lur pardetgias fouan buc convenientes. Aber sigl dauos vegninen duas faulzas pardetgias nou nauont à denan faulsa per_teggia anconter el a schenan: nus vein vdiu, chel ha gig. Iau pos a vi spazar giu igl Tempel da Deus chei faigs cun mauns, adenten treis gys vi jau bageiar si in auter faig senza mauns. A lur pardetgia fouda er aschia bucca sufficienta. A Caiphas lauà si, a stet enta mietz, a spia lesum, a schet: respondas ti nuotta sin quei, ca quels datten pardetgia anconter tei? lesus aber cuscheua, a figeua nagina resposta. Lura spià igl parsura dils spirituals puschpei el a schet a gli: jau tgi scungir (oder cumont pigl sarament) tras igl vif Deus, ca ti nus gietgias, scha ti eis Christus Figl digl Benediu Deu; lesus schet a gli; ti has gig, jau sun. Giè jau gig à vus da dussa anui vegnits vus à vèr igl Figl digl Christiaun sasant della vart dreggia della vartit da Deus, a

²¹ *ancunier*. La furoma cun -uo- è da chattar mo en la Passiun, p.221.232; la furma usuala ha -o- en silba acctuada, er en la Passiun.

236

vegnint en las Neblas digl Tschiel. Lura scarpà igl parsur dils spirituals sia Vestgiadira, à schet: El ha blasphemau Deus, tgei munglein nus pli pardetgias? perneit mira, vssa veits vus vdiu sia blasphemia; tgei vus sumeigl ei? els aber igl condemnanen tuts à schenan, el ei vangonts della mort. Aigls survients à fumelgs venan faig in fieug enta mietz la Cuort, stevan, à sa scaldauen; pertgei chei fova freid. A Petrus fou'era cun els, à sa scaldaua. Ad ina outra fumitgiasa igl vaset, à schet à quels ca fouan lou; Quest fou'era cun Iesus da Nazareth. Lura schenan els à gli: Eis ti buc in da sees luuenals, ad in auter schet ti eis in da quels. Ad el schnegà puschpei, angirà à schet: ô Christgiaun jau sun buc ad ancanosch buc quei Christgiaun, à caud'in vrella fig anturn in vra, confermà in auter da quels, ca fouan lou, à schet: ti eis piluer er in da quels, pertgei ca ti eis in Galileer, à tiu lungaig dat las sumeglias. Igl survient digl parsura dils spi-

237

rituals, parents da quel, aigl qual Petrus veua tagliau giu l'uregla, schet: hai jau bucca vieu tei ent'igl iert cunel? lura antschauet el, à smaladir sasez a girar, jau ancanosch bucca quei Christgiaun, digl qual vus scheits. A_ladinaeing antroc chel plidaua aung, cantà igl Tgiet lautra gada. A igl Segner sa voluet anturn, à mirà sin Petrum. A Petrus ha sa ragurdau digl plaid da Iesus, chel veua gig à gli: ont chigl Tgiet²² contig duas gadas, scha mi vens ti à schnagar treis gadas. A Petrus ei jus ora, à bargieu bitrameig. Aber ils humens ca taneuan Iesum, igl sgamgiauen²³, à pitgiauan; Ad ina part antschauenan à spidar sin el, à sia vista ligiar, à cun pungs pitgiar. Ina part aber deuan schlaffadas en sia vista à spiauen, à scheuan, prophetizesche à nus Christe, tgi ei quel, ca pitgiau tei? Ad outras biaras causas scheuan ei anconter el, à blasphemauen.

Cur ei fò vegneu gys, scha een_t_ut ils parsuras dils Spirituals Scrivonts,

²² *Thiet*

²³ *sgmagiauen*

238

als velgs dil pieuel, tut igl cusseigl rimnai
ansemel, a faig cusseigl anconter lesum, pigl far
morir; A igl mananen avont lur conseigl, à
schenan. Eis ti Christus? scha gy a nus. Ad el
sched ad els, scha gè jau gig à vus, scha carteits
vus buc a mi, a scha jau vus spig scha
respondeits a mi bucca, a scheits au[n]calura
bucca larg_mei. Cun tut vên igl Figl digl
Christgiaun caudenuia seer della vard dreggia
della vertit da Deus: Lura schenan tuts, eis ti pia
igl Figl da Deus? el schet ad els, vus scheits,
pertgei ca jau sun. Els aber schenan, tgei
munglein nus pli perdeggias? pertgei ca nus vein
nusez vdieu or da sia bucca. A tutta la rimnada
leua si, a mananen lesum ligiaus da Caiphas
dauend tier la casa della Dretgira, à igl surdenan
a Pontio Pilato, Guuernatur (oder Landrichter.)
Lura cur ca ludas, igl qual igl veua antardieu,
vaset chel foua truuas a la Mort, scha s'andriclà
el, a turnà ils trenta Daners als Ault Sacerdos ad
als velgs, a schet:

239

jau hai faig puccau, ca jau hai antardiu igl gist
Saung: Els schenan, tgei va quei a nus tiers?
vuardi ti. A cur el vet frieu ils daners ent igl
Tempel, scha tilà el nauend, a mà, a sa pendet;
ad ei schlupaus per miez, a tut igl dadens vegniu
ora. Aber ils Ault Sacerdots parnenan quels
daners, a schenan, igl ei buc andreg, ca nus
matteian quels daners ent igl Tschiep, pertgei
chigl ei daners da Saung. Els aber figienan
cusseigl a cumpranen cun quels in Er dad'in ca
figeua vischalla da tiarra cotgia, per satterar ils
pelegrins. Ad ei fag quei da sauer a tuts quels ca
fouan en Ierusalem, per quei vên quei Er
numnaus en lur lungaig Haceldama, igl êr da
Saung aung oz igl gi[.] Lura fò ei cu[m]planieu
quei chei stau gig tras igl Prophet Ieremias,
schend: els han priu trenta daners, igl pagament
da quel chei vegnius vendieus, igl qual els venan
cumprau digls Figls dad'Israel. Ad han quels dau
per igl êr de quel ca fa vischalla d'tiarra cotgia,
sco igl Segner mi ha commandau. (La)

240

La damaun merueigl, cur els han giu manau lesum tier Pilatus scha manen els buc enten la Casa della Dretgira, perquei chels sa patichiassen buc, sonder podessen migliar igl Tschut da Pascas. Cun tut mà Pilatus ora tier els à schet: tgei ploing maneits anconter quest Christgiaun? els respondenan, à schenan, scha quel fus buc in malfiscent, sch'igl vessen nus bucca dau à tgi enta maun, Lura schet Pilatus ad els, igl perneit vus pia, à trueit sur el suenter vies schentament. Als Gideus schenan à gli, igl ei bucca dau tier à nus, da far morir²⁴ nagin. Perquei chil plaid da Deus, vegnis cumplaneus, igl qual el veua gig à dau d'entallir da tgei Mort el vegnis à morir. Aber els Ault Sacerdots antschauenan à tgisar en biaras causas, à schenan: nus vein cumpaglau, ca quel met igl pieuel sutsura, (oder surmeina) à scomanda da dar tribut agl Keiser, à gi chel seigig Christus, igl Reg. A cur chel foua tgisaus dils

241

Ault Sacerdots, a dils velgs, scha respondet el nuotta. A Pilatus igl spià a schet; mo respondas nuotta? audas buc, contas perdeggias ei meinen anconter tei? Iesus aber respondet nuotta sin buc in pleid; da tal visa, ca era Pilatus sa smarueglià grondameing. Lura turna Pilatus puschei enten l'Caasa della Dretgira, a cloma lesum. Iesus aber steua auont igl Guuernatur: ad el spia a schet a gli. Eis ti pia Reg dels Gideus? Iesus respondet gys quei da tatez, ner han auters gig a tgi, quei da mei? Pilatus respondet, sunt jau pia in Gideu? Tiu pieuel, als parsuras han tei surdau a mi, tgei has faig? Iesus respondet: Miu Reginauel ei bucca da quest Mund: scha miu Reginauel fuss da quest Mund, scha vessen mêt suruients vrriau, ca jau fuss bucca daus ent ils maun dils Gideus. Vss'aber ei miu Reginauel bucca da cau. Lura schet Pilatus a gli: Eis ti pia in Reg? Iesus respondet, ti gys, pertgei ca jau sun in Reg. Perquei sunt jau

²⁴ *morit*

242

nascheus, a vegnius sigl Mund, per dar(r) perdeggia a la vardat. Tgi ch'ei della vardat, auda mia vusch. Pilatus schet a gli, tgei ei la vardat? A cur el vet gig quei, scha ma_el puschpei ora tier ils Gideus, a schet adels, jau affel nagina culpa en quei Christgiaun. Els aber harregiauan, a schevan, el muenta igl pieuel cun siu mussar per tutta la Iudea, antschauend da Galilea antrochen cau.

Aber cur Pilatus vdè quei plaid Galilea, scha spià el, schel fuss in Galileer. A cur el vet antalleg chel fuss della Tiarra da Herodis, schil tarmettet el tier Herodes. Igl qual foua era ilsez gys a Ierusalem. Mo cur ca Herodes vaset lesum, scha sa legrà el fig, pertgei chel veua da gig annau garegiau digl vêr, perquei chel veua vdiu biar dad el, a veua speronza digl vêr figent enqual enzenna. Ad el igl spià cun biar plaid. Aber el gli figet nagina resposta. Ils parsuras, als Scriuonts stenan lau, a igl tgisanen stainameing. Mo cur He-

243

rodes cun sia schuldada igl venan sbitau, sgammiau, a traig ent ina camisch'alua, sch'igl tarmettet el anauos tier Pilatum. A sin quei gi dauentanen Pilatus a Herodes amigs in cun glauter, pertgei viuont eran ei inimigs. Pilatus aber clomà ensemel ils parsuras dils Spirituals als Oberschs, a igl pieuel, a schet ad els: Vus veits manau tier mei quei Christgiaun, sco per in ca surmeinig igl pieuel: a perneit mira, jau hai igl examinau auont vus, ad hai anflau en quei Christiaun nagina culpa da quellas causas, ca vus igl tgiseits: a Herodes er buc: pertgei jau hai vus tarmes tier el: a mirè, igl ei nuotta sa catau vid'el, ca hai_gig meritau la mort. Cun tut vi jau igl castiar, a lura schar larg. Aber igl Landrichter veua per isonza, a stoeua sin la fiasta da Pascas schar larg agl pieuel in Prischunier, qual chels garegi[a]uan. El veua aber lura in Prischunir fig numnaus, ca veua num Barabas; a foua in morder, ca era vegnius pigliaus cun ils

244

compoings digl vfrür, igls quals veuan faig in totschlag (oder mezzament) enten in vfrur, ca era daventaus ent igl Marcau. A cur igl pieuel vegnit si, sch'antschauet el a garegiar, chel dues far, sco el veua adina faig ad els. A cur ca tuts fouan rimnai ansemel, scha schet Pilatus ad els: vus veits inn'isonza, ca jau vus laschig larg in sin Pascas: leits pia, ca jau laschig larg igl Re[g] dils Gideus? qual leits, ca jau vus laschig larg Barrabas, ner Iesum, ca ven numnaus Christus? pertgei chel saueua chils Ault Sacerdots igl vessen surdau a gli tras scuidonza. Aber ils Ault Sacerdots, als veigls han cazgiau, a muantau igl pieuel da garegiar chel ils laschas be ir ont larg Barraba, a Iesus figes morir. A Pilatus figet resposta, a schet ad els: qual leits da quels dus ca jau vus laschig larg? a tut igl pieuel clomma, a gy, meig nauent quel, a nus dai Barrabas²⁵. Lura ha Pilatus ils puschpei plidantau, a leva schar larg Iesum, a schet: tgei leits pia ca

²⁵ *Barradas*

245

jau fetschig cun Iesu, ca ven numnaus Christus, Reg dils Gideus? Ad els garrinan tuts puschpei, a schenan, crucifigeschi, igl crucifigeschi. El schet aber la tiarza gada ad els, tgei mal ha el pià faig, jau affel enten el nagina caschun, ca meriteschig la Mort; cun tut vi jau castiar a schar larg. Mo els garreuan pli, a pli a schenan el dei vegnir crucifigaus.

Lura parnet Pilatus Iesum, ad igl *gaslià*²⁶. A la schuldada a fumeilgs da Pilatus parnenan Iesum, a mananen enten la casa della Dretgira, a clomanen ansemel tutta la compagnia, a targienan ora sia vestgiadira, ad igl vestgienen cun in manti da purper, a figenan ina Curuna da spinas, a schentanen sin siu tgiau, ad in ror en siu maun dreg ad els sa enschanuglianen auont el a sgamianen, ad antschauenan a salidar, a schenan: seias salidau ti Reg dils Gideus. A deuan a gli schlaffadas enten sia fatscha, a spidauen sin el, a_pernenan igl ror, a denan giu pil siu tgiau, a curdauan

²⁶ *gassisa*; *gaslià* tenor Passiun 1672, 23, cf.DRG 7, 130a.

246

giu sin la schanuglia, a igl adurauen.

A suenter quei chels igl venan sgamiau; scha mà Pilatus puschpei ora, a schet ad els: perneit mira jau igl mein ora tier vus, perquei ca vus saueias, ca jau affel nagina culpa enten el. A Iesus mà ora, a purta la Curuna da spinas, a igl manti da purper: a Pilatus schet ad els: Ecce Homo, Mireit igl Christgiaun; Aber cur ils Ault Sacerdots, als suruents igl venan vieu, scha garrenan els, a schenan crucifige, crucifige. Pilatus schet ad els, perneit vus, a igl crucifigeit, pertgei ca jau affel nagina culpa enten el. Igl Gideus respondenan, a schenan a gli: nus vein in schentament, a suenter niess schentament sto el morir; perquei chel sez ha sa dau ora per Figl da Diu. A cur Pilatus vet vdieu quei plaid, scha tumet el pli fig. A turnà en la Casa della Dretgira, a schet a Iesus, Nonder eis ti? mo Iesus gli det nagina resposta. A Pilatus schet a gli: plaidas ti bucca cun mei? saas ti bucca,

247

ca jau hai vertit da tei crucifigar, ad hai vertit da tei largar? Iesus respondet, ti vessas nagina vertit sur mei; sch'ei fuss bucca dau a tgi surangiu, cuntut ha quel, cha surdau mei a tgi pli grond puccau. Da quei anui angureua Pilatus digl largar: mo igl Gideus garreuan, a scheuan, scha ti lais larg quel, sch'eis ti buc amig digl Kaiser, pertgei ca tgi ca sa fa Reg, cuntergi a gli Keiser. Mo cur Pilatus vdè quei plaid, a vaseua chel chunderscheua ora nuott, sonder vegnieua biar pli gronda la ramur, scha manà el ora Iesum, a schet sigl tribunal, en quei lieu ca ven numnaus Lithostrotos, mo Hebreisch Gabbatha, (aber ei foua igl gi della Præparatiun da pascas, anturn las sis huras) ad el schet als Gideus; Mireit cou vies Reg. Mo els garreuan, nauent cun el, igl crucifigi: Pilatus aber schet ad els, dei jau crucifigar viess Reg? Igl Ault Sacerdots respondenan, nus vein nagin Reg, auter chil Kaiser.

248

Ad el parnet aua, a lauà ils mauns auont igl pieuel, a schet jau hai nagina culpa digl Saung da quei giest, gardeit vus. Lura respondet tut igl pieuel, a schet. Siu Saung vegnig sur nos affonts. Pilatus aber per contentar igl pieuel, det el igl truament, chei duess dauentar quei chels garegiauen; ad ils lascha larg Barrabas, quel ca foua staus en Parschiun freus per igl vfrür a mazzament, igl qual ei veuan garegiau. Iesum aber ca fo g(l)asliaus surdet el a lur veglia per quei chel vagnis crucifigaus.

Lura parnenan ils schuldaus Iesum enten la Casa della Dretgira, a gli targenan ora igl Manti da purper, a targenan ent sia vestgiadira, a mananen ora pigl crucifigar. Ad el purtont sia Crusch, mà ora en quei lieu ca ven numnaus en latin Calvaria, ad enten Hebreisch Golgata, ad en nies lungaig lieu dellas cauzas. A cur chels igl mananen ora, sch'an_flanen els in hum numnaus Simon da Cirene, ca passaua speras

249

vi, a vegnieua ent digl feld ad era Bab d'Alexander a Ruffus, ad han quel pigliau, a sforzau, a mess la Crusch sin el, chel portig suenter a Iesus. Aber ei vegnieua suenter el grond diember da pieuel, a dunauns ca pitgiauan lur cors, a bargieuan per el. Mo Iesus sa voluet anturn anconter ellas, a schet: Figlias da Ierusalem bucca bargîas²⁷ sur mei, sonder bargit per vusezzas, a per voss affonts. Pertgei, mirè, ei ven a vegnir igls gys, sin ils quals in ven a gyr. Beadas een las nunfiggeiulas, a las persunas chan bucca purtau, als zeins chan bucca tezzau. Pertgei lura vegnien els antscheiuer a gir als culms, curdeit sin nus, als creschs nus curcleit sut; pertgei sch'ei fan quei cun igl len verd, scha tgei ven ei a dauentar cun igl seg? Mo dus auters malfitschens vegninen manai ora cun el, per quei chels vagnissen messi anturn. A cur chei vegninan sin igl culm da Caluaria, scha gli denan ei da beiuer Vin mischadau cun

²⁷ *bargias*

250

Mirra a Fel; a cur el vet schagiau, scha let el bucca beiuer. A lau igl crucifiganen els a cun el dus auters Morders, in da vard dretgia, a glauter da vard sanestra, a Iesum enta miez. Ad aschia ei la scartira cumplanida, ca gy: ad el ei vegnius mess ent igl diember dils malfitschens. Mo Iesus schet: Bab parduni ad els, pertgei els san bucca tgei ei fan. Aber Pilatus ha era scrit il Titel, la caschun da sia mort ad ha quel mess vida la Crusch, sur igl tgau, ad ei foua scrit. IESVS DA NAZARETH, REG DILS GIDEVS. A quei Titel han biars dils Gideus ligeu, pertgei chigl lieug, nù ca Iesus era crucifigau, foua da tier igl Marcau. A quei foua scrit ent treis Lungai[g]s, Hebreisch, Griechisch, a Latin. Cun tut schenan ils Ault Sacerdots dils Gideus, a Pilato, scrivi buc, Reg dils Gideus, mo chel haigig gig jau sun Reg dils Gideus. Pilatus respondet, quei ca jau hai scrit, hai jau scrit. A cur ils schuldaus

251

venan crucifigau Iesum, scha parnenan els sia vestgiadira, a figenan quater parts, à mintgia schuldaus ina part; era la rassa. Mo la rassa foua senza cusadiras, tassida da sisum antrocca giu dim. Tras quei schenan els in anconter glauter, nus lein bucca tagliar a frusta, mo frin la sort da quin la deigig esser: perquei ca la scartira vegnig complanida la quala gy: el han partgiu in cun glauter mia vestgiadira, a sin mia rassa han els frieu la sort, a quei figenan ils schuldaus, ad els saseuan lou, a igl partgirauan. A igl pieuel steua a mirraua tier. Quels aber ca mauan speras vi, blasphemauan, scurlauan ils tgiaus, a scheuan: Hei, ti ca spazzas giu igl Tempel, a bagegias si en treis gys, gidi tatez, scha ti eis igl Figl da Deus, a veng giu della Crusch. Sumigliontameing figeuan era gomgnias ils Ault Sacerdots cun ils Scriuonts als velgs ansemel, a scheuan in anconter glauter; auters ha el gidau a sasez po²⁸ el bucca gidar

²⁸ pa

252

spindrig vssa sasez, schel ei Christus, igl Figl digl vif Diu. Ach tgei Christus a Reg da Israel, vegnig giu della Crusch vssa, perquei ca nus igl vaseien a carteien enten el. El ha fidau da Deus, vegnit quel, a igl spindrig, pertgei el ha gig, jau sun Figl da Deus. Els schuldaus sgammiauan er el, mauan vi tiers, a gli purscheuan aschieu, a scheuan, scha ti eis Reg dils Gideus, scha spindri tatez. Ad in dils malfitschens ca fouan pandi, igl blasphemaua, a scheua, scha ti eis Christus, scha spindri tatez, a nus: Mo glauter fiet resposta, ad igl rignà, a schet; Temmas ti buc era Deus, a ti eis po val_en²⁹ quella condemnatiun? a nus bein meriteiulameing essen cou, pertgei ca nus ratschaein quei ca nus vein meritau, mo quel ha faig nagin mal. Ad el schet à Iesus, Segner ragordi da mei curca ti vens en tiu Reginauel. A Iesus schet a gli. Piluer jau gig a tgi, oz vens ti ad esser cun mei ent igl Paradis Mo sper la Crusch da Iesus steuan sia Mumma,

253

a la Sora da sia Mamma, Maria da Cleophas, a Maria Magdalena. A cur ca Iesus vaset a sia Mumma, a igl luuenal, chel taneua char, stent lou speras, scha schet el a sia Mamma. Dunna, miri tiu Figl. Lura schet el agl luuenal; mirè tia Mamma. A da quel hura anui la parnet quei luuenal en sia protectiun. Ad ei foua anturn las sis huras, a suenter las sis huras vegnit ei ina sciradegna sin tut la tiarra, antrocca las nof. A igl soleigl sa sperdet. Ad anturn las nof clumà Iesus cun aulta vusch, a schet: Eloi, Eloi Lamma sabbathani? quei ei, miu Deus, miu Deus, pertgei has ti mei bundanau? Mo ina part da quels ca eran lou speras, cur chels vdenan quei, scha schenan els, el cloma Elias. Suentner quei, cur ca Iesus sauuet, ca tuttas causas fussen cumplanidas, perquei ca la scartira vagnis *complanida*, scha schet el: Iau hai seid. Lou foua in vaschi plain d'aschiu. A ladinameing curret in dad els, ad amplanè in schwum cun ischeu ad Isop, a igl

²⁹ Uschia Passiun 1672, p.28. Gabriel 1648, Lc.23,40:
a ti eis pô gual en quella cundemnatium?

254

mettet vid'in ror, a gli porschet si vid la bucca, per schar beiuer. Als auters schenan, schein vër sch'Elias vën pigl spindrar. A curca Iesus vet prieu igl aschieu scha schet el, igl ei tut cumplaniu. A Iesus clumà puschepei cun aulta vusch, a schet: Bab, jau racommond miu Spirt en tees Mauns. A cur el vet gig quei, scha bassà el igl siu tgiâu, a spartgiet.

A perneit mira la curtgina digl Tempel sa fendet en duas parts, giu antrocca dim, a la tiarra tremblà, a la crappa fendet, a las fossas vagnienen viartas si, à biars Corps dils soings ca veuan dormiu, lauanen si, a manen ora dellas fossas suenter sia lauada, à vagninen entigl marcau soing, a comparenan a biars. Aber cur igl Capitani, ca fo lau vi eifer Iesus, vaset quei ca foua dauentau, a chel veua aschia clumond dau si igl Spirt, scha laudà el Deus, a schet: piluer quel ei staus in gist Christgiaun, a Figl da Deus.

A quels ca fouan cun igl Capita-

255

ni, a partgirauan Iesum, cur chels vassenan igl terratriembel, a quei ca lou dauentaua, scha tumeuan els fig, a schenan, piluer quel foua igl Figl da Deus.

A tut igl pieuel ca foua vegnius ansemel per mirar quella causa, cur el vaset quei ca foua dauentau, scha turnà el pitgiont lur brusts. (oder Cors.) Aber tuts sees cunaschents steuan da lunsch, a las dunauns, ca veuan a gli suruiu, cur chel era enten Galilea, a vaseuan quellas causas, denter las qualas era Maria Magdalena, a Maria Mumma digl Soing lacam pitschen, à Ioseph: a Salome Mumma digls Figls da Zebedeus, ad autras biaras pli, ca fouan vegnidas cun el orda Galilea sin Ierusalem. Igl Gideus aber (pertgei chil era igl gi della preparatiun) per quei chils Corps ramnessen buc vid la Crusch sigl Sabbath (pertgei quei gi, foua quei grond gi digl Sabbath) scha rugannen els Pilatum, ca lur combas vegnissen ruttas, adels pri nauent.

256

Lura vegnenan ils schuldaus, a rumpennan³⁰ las combas digl amprim, a da glauter, ca foua crucifigaus cun el. Mo cur els vegninan tier lesum, a vassenan chel era schon mors, scha rumpenan els bucca las combas a gli. Aber in dels schuldaus punschet cun ina lonscha enten sia costa, a ladinameing vegnit ei Saung ad_aua. A quel ca viu, ha dau perdetgia, a sia pardetgia, ei vardeiula. Ad el sa chel gi la_uardat, perquei ca vus carteis. Pertgei questas causas een dauentadas, perquei ca la scartira vegnig *cumplanida*: vus duueits a gli rumper nagin ies. A puschpei gi in outra scartira; ei vegnen à vêr quel, entigl qual els han punschiu. A cur ei fo, vegniu sera (pertgei chigl era igl gi della preparatiun, igl qual ei ont chigl, Sabbath,) scha vegnit in hum rich(g) [d]ad' Arimathea³¹, digl Marcau della Iudea, ca veua num Ioseph, in niebel Segnur digl cusseigl, buns, à giest, adera staus in luuenal da Iesus, mo dascus, per temma digls Gideus,

³⁰ *rumpennas*

³¹ cf. Passiun 1672, p.31: *in hum richg dad' Arimathea*

257

a spatgiaua sigl Reginauel da Deus, adel vet bucca consentiu en lur cuseigl, a faig. Igl qual mà gaglardameing en tier Pilatus, a domandà igl Tgierp da Iesus, chel schas prender giu. Pilatus sa smarui glà, chel fuss schon mors; à clomma igl Capitani³² a spià schel sigi schon morts, cur chel vet quei antalleig digl Capitani, scha det el tiers. à schan_gegià igl Tgierp a Ioseph. Cun tut cumprà Ioseph in lanziel a parnet giu igl Tgierp da Iesus. Mo Nicodemus, igl qual era staus viuont tier lesum la noig, vegnit era, a purtà ina mastira da mirra, ad aloë antuorn tschient liuras. Adels parnenan igl Tgierp da Iesus, a igl liganen en schubers lanzeuls cun las specerias, sco igls Gideus veuan lisonza da satterar. Mo en quei lieug, nu'chel era crucifigaus, foua in jert, ad ent igl jert ina fossa noua; la qualla Ioseph veua faig a gli tigliar en in crap, en quella fou'èi aung mai mess nagin. En lau mattenan els lesum, amuort igl gi della

³² *Capidani*

258

preparatiun, pertgei ca quella Fossa foua da tiers. A Ioseph rodlà in grond crap sin igl isch della fossa, a tila nauent, ad igl era igl gi della preparatiun, a igl gi digl Sabbath pareua. A lau fouan Maria Magdalena, Maria, Ioseph, ad outras dunauns, ca fouan vegnidas cun el ora da Galilea, a saseuan vi eifer la fossa, a miranen la fossa, a nu siu Tgierp vegnis mess. A_d_ellas een turnadas a parigiau las specerias ad_igs, a sigl Sabbath han ellas ruuasau suenter igl commondament. Mo glauter gy, ca vên suenter igl gy della preparatiun, vegnenan ils Ault Sacerdots; als Phariseers anzemel tier Pilatus, a schenan: Segner nus regordein, ca quei surmanader ha gig, antroc chel foua aung vifs. lau vi caud treis gis lauarsi. Cun tut scha camondi ca la fossa vegnig partgirada, antrocca sigl tiers gy, perquei ca sees luuenals forsa vegnen bucca, ad igl angollan, a gigan a gli pieuel: El ei lauaus si da Mort ent vita, ad igl errur davos

259

seigig pigiurs, ca quel damprim. Pilatus schet adels; cau veits vus igls partgiraders: meit, a partgireit, sco vus saueits. Adels manen, a partgiranen la fossa cun igls partgiraders, a sagillanen igl crap.

○ Tuts pia chars fideiuels sa matteit giu enschanuglias. Spêr la fossa cun las soingias donauns, ner Spêr in Crucifix ù figura digl nies Saluader Iesu Christi, a scheit tont pli sauens cun cor plein d'erbarm, a cun larmas (scha pusseiuel ei) giu per la vista, questa oratiun (sco ven cou suenter) a deuotiusameing salideit tutta la nembra digl N. S. Iesu Christi. Per contonscher igl grond frig allas vossas olmas.

○Ratiun de S. Augustin, pridora della taula gronda della Baselia Lateranense, la quala tontas gadas sco ins gy cun contritiun dels sês pucaus deuotiusameing scha cuntensch' el oigonta milli ons perdun; a quel ca gy curonta gys quella oratiun cuntonscha cumplein perdun. Igl qual Bonifac. VIII ha dau. A Bened. Papa XI. ha Confirmau.

260

O Segner Deus, chas pigl spindrament digl mund voliu nescher, sur_tagliaus, dils Gide[u]s sbitaus, a da Iudas terditur cun igl bitsch vegnir anterdius, cun cadeinas vegnir ligiaus, sco in Tschüt senza culpa tier la mezca manaus, ad'auont las fatschas d'Annas, Caiphas, Pilatus, a Herodes maldaschentameing vegnius Præsentaus, da faulzas perdetgias tgisaus, cun geislas, a sprichs vilaus, cun spida spidaus, a cun spinas encoronaus, cun schlaffadas pitgiaus, cun la conna bastunaus, la fatscha ligiada, la vestgiadira traig ora, sin la Crusch, cun guettas angutaus, a sin la Crusch alzaus, denter ils morders dumbraus, cun feel adaschiu bubaus, è cun ina lonscha punschius: O ti Segner Deus amuort quellas tias zunt sontgias peinas, las quallas jau maluango^{nz} ragort amuort la sointgia Crusch, a tia pitra mort spindri mei dellas peinas digl vffiern, a meini mei nu ca ti as manau igl schocher chei cun tei staus crucifigaus.

261

Ti ca viuas, à reges cun igl Bab, a igl Spirit soing sempermai, Amen.

Igl salidar la nembra da N. S. IESV Christi. A gli sasez recommendar.

SAlidaus seias Tgiau, a tuttas potestads stramentus, da nies saluader Iesu Christi, per nus cun spinas encoronaus, a cun la conna pitgiaus.

Salidada seias, ti zun bialla Faccia da nies spindrader Iesu Christi, per nus cun spida patechiada, a cun schlaffadas pitgiada.

Salidai seias vus zun migeiuels Eigls, da nies Segner a saluader Iesu Christi, cha veits per nus spons tontas larmas.

Salidada seias zun dulscha bocca, a deleggeiula quala da nies Segner a Saluader Iesu Christi, per nus³³ feel ad aschiu buentada.

Salidadas seias vus zun nieblas vreglias de nies Segner, a Salvader Christi, per nus cun sprichs ad unvers tuttenadas.

Salidaus seias ti humiliteiuel Cu-

³³ nun

262

liez de nies Segner a Saluader Iesu Christi, per nus piggiaus: a tiu zun soing Diees per nus gesliaus.

Salidaus seias vus undreiuels mauns a Braccia de nies segner Iesu Christi; per nus sin la crusch stendid'ora.

Salidaus seias ti zun migeiuel cor (ù pez) de nies Segner, a Saluader Iesu Christi, per nus enten la passiun conturbaus.

Salidada seias ò Costa gloriosa, de nies Segner Iesu Christi per nus cun la lonscha din schuldaus traspunschida.

Salidada seias vus soingia schanuglia della misericordia de nies Segner, a Saluader Iesu Christi, per enten las oratiuns enschanugliada.

Salidai seias vus undreiuels peis da nies Segner, a Saluader Iesu Christi, per nus enguttai.

Salidaus seias tut igl tgierp de Iesu Christi, per nus sin la crusch pendius, plagaus, morts, a satteraus.

Salidaus seias, zun pretius Saung,

263

ord'igl tgierp da nies Segner, a Saluader Iesu Christi, per nus spons.

Salidada seias Soingissima olma de nies Segner Iesu Christi, per nus ent' ils mauns digl Bab celestial³⁴ sin la Crusch recommendada.

Epistola sin la sonda Soingia col. c. 3.

¹ Frars: scha vus esses lauaisi cun Christo, scha enqurit quei chei sitsura, nu ca Christus ei, sasend della vard dreggia de Diu.

² Suenter quei, chei sitsura, patertgeit, bucca suenter quei chei sin tiarra.

³ Pertgei vus esses morts, a vossa vita ei zupada cun Christo en Diu.

⁴ Mo curaca Christus vossa vita vên compare³⁵, scha vegniet era vus compare³⁵ cun el en gloria.

Euangeli sin sonda Soingia, Mat. c. 28.

¹ Mo sin la sera digl Sabbat, ca targlischa la damaun digl emprim gy digl Sabbat, vegniet Maria Magdalena, a lautra Maria per mirar la fossa.

² A perneit mira, ei vegniet in grond tiarra trimbel; pertgei ch'igl

³⁴ *celectial*

³⁵ *cumparee*

264

Aungel digl Segner vegniet giu de ciel, a mond vi tier, alzà nauent igl crap, à sasee sin quel.

³ Mo sia fatscha foua sco in cameig, a sia vestgiadira sco la neif.

⁴ Muort la temma de quel, een igls pertgiraders sa stamentai, a dauenttai sco per mors.

⁵ Aber igl Aungel respondet a schet allas donauns, vus bucca tumeias; pertgei jou sai, ca vus engurits lesum, chei crucifigaus;

⁶ el ei bucca cou, pertgei ch'el ei lauaus, sco el ha gig: vegnit a mireit igl liug, nù ch'igl Segner foua staus mess.

⁷ A meit dabot³⁶ a scheit als sees luuenals, ch'el seigi lauaus: a mire, el vaa en Galileam auont vus, lou igl vegnits à_uer; o_pernet mira, jou vus hai gig viuont.

*EPISTOLA SIN LA GLORIVSA
fiasta da Pascas S. Paul. 1. cor. c. 5.*

⁷ FRars: schubrieit dauend igl lauont veigl, perquei ca vus seias ina pasta nuoa, sco vus esses senza lauont: pergei ca nies tschut da pascas, numnadameing Christus, ei un-

³⁶ *dabat*

265

frius si per nus.

⁸ Cuntut scha maglein buc ent'igl lauont veigl ni ent igl lauont della malezgia, a nauschadat; sonder enten pauns dulschs della schubradat, a della vardat.

Euangeli sin la gloriosa fiasta da Pascas. Marc. c. 16.

¹ Enten gletz temps: venan Maria Magdalena, a Maria Iacobi, a Maria Salome cumprau Specerias per vegnir ad unscher lesum.

² A vegninen ina damaun zunt marvegl sin in gi digl Sabbat tier la fossa, cur igl soleigl era val lauaus,

³ a scheuan in'anconter laltra, tgi nus ven alzar nauend igl crap digl isch della fossa?

⁴ ad ellas miranen, a vassenan, chigl crap fou'alzaus dauend, pertgei chel era zunt gronds.

⁵ A cur ellas manen enten la fossa, scha vassenan ellas in luuenal, sasant della vard dretgia vestgius cun in va[s]tgiu alf; ad ellas piglanen temma.

⁶ Igl qual schet ad ellas: bucca vus sa stamenteias: vus angurits le sum da Nazareth, chei staus crucifigaus: el ei lauaus si el ei bucca cou.

266

perneit mira igl liug, nù chels igl veuan mess.
⁷ Mo meit a scheit a ses luuenals, ad a Petro,
chel vegnig ad ir avont vus en Galilea, lou igl
vegnis a vèr, sco el ha gig a vus.

Epistla sin igl Lindischgis Pascas.

Actor. c. 10.

³⁷ Sin ilsez gis: stet Petrus enta miez igl
pieuel, a schet: Vus humens, a frars, vus saueits,
ca quei plaid ei daventaus per tutta la ludea,
(oder quei ch'ei dauentau per tutta la ludea)
pertgei igl ei antschiet en Galilea, suenter igl
batten, ca loannes ha pardagau;

³⁸ co Deus ha vnschiu lesum da Nazareth cun igl
Spiri soing, a cun pussonza: igl qual ei ius anturn
figent digl bein, a madagont tuts quels ca fouan
sut la pussonza digl giauel; pertgei ca Deus foua
cun el;

³⁹ a nus essen perdetgias da tut quei, chel ha
faig enten la tiarra dils gideus, ad enten
Ierusalem: igl qual ei han pandiu vid igl len, a
mazau.

⁴⁰ Lez ha Deus lauantau si igl tierz gi, ad ha faig
chel ei vegnius scuuierts,

⁴¹ buc a tut

267

igl pieuel, mo a quellas perdetgias, ch' een viuont
stadas vrdanadas da Deus; numnadameing a
nus, ca vein magliau, a bubiu cun el, suenter
quei chel ei staus lauaus si da mort en vitta.

⁴² Ad el ha cummandau a nus da pardagar igl
pieuel, a da dar perdetgia, chel seig quel, ch'ei
urdanaus da Deus per Derschader dils vifs, a dils
morts.

⁴³ A quel datten tuts Prophets perdetgia, ca tgica
creigig enten el, suruengnig remischiun dils
puccaus, tras siu Num.

Euangeli sin Lindischgis Pascas.

Luc. c. 24.

¹³ Enten gletz temps: manen dus dils luuenals
da lesu sin quei gi en in vig; ca foua sisonta
stadis nauend da Ierusalem, ca veua num
Emmaus.

¹⁴ Ad els plidauan in cun glauter da tuttas quellas
causas, ca fouan dauentadas;

¹⁵ Ad ei dauentau fartont chels plidauan, a sa
spiavan in glauter: ca Iesus vagnit sez er vi tiers,
a maua cun els:

¹⁶ mo lur eigls vagnieuan tani, chels igl
ancunascheuan buc,

¹⁷ ad

268

el schet ad els: tgei plaids een quels, ca vus veits andament in cun glauter undligiont, a pertgei esses trists?

¹⁸ Agl'in ca veua num Cleophas respondet, a schet in gli: Eis ti parsuls denter ils jasters en Ierusalem, ca sas bucca quei ch'ei dauentau lient quests gis?

¹⁹ ad el schet ad els, tgei? ad els schenan a gli, quei, da Iesus da Nazareth, igl qual ei staus in Prophet pussent enten oura, a plaid, auont Deus a tut igl pieuel:

²⁰ A co ils Ault Sacerdots, a nos parsuras igl han surdau alla condemnatium della mort, a igl crucifigau.

²¹ Mo nus veuan speronza, chel vagnies a spindrar Israel³⁷ a sur tut quei, sch'eis ei oz igl tierz gi ca quei ei dauentau.

²² Mo nus han era temmentau enzacontas da nossas dunauns, las qualas een maruegl stadas ora tier la fossa:

²³ a cur ellas han bucc'anflau siu tgierp, sch'een ellas vagnidas, ad han gig, chellas hagian era viu ina visiun da Aungels, ils quals gigian chel viuig.

²⁴ Ad anzacont(a)s dils nos een i ora tier la fossa, ad

³⁷ *Ismael*

269

han anflau, dacoca las dunauns vevan gig: mo el han ei bucca viu.

²⁵ Ad el schet ad els, ò vus nars, a d'in cor tardif, da crêr a tuttas quellas causas, chils Prophets han plidau;

²⁶ ha bucca Christus stuviu andirar quellas causas, ad aschia ire ent sia gloria?

²⁷ Ad el antschauet³⁸ sin Moises, a tuts ils Prophets, a mattet ora ad els tut quei ca foua scrit dad el en tuttas las scartiras;

²⁸ Ad els vagninen vi tier igl vig, ent igl qual ei mauan, ad el figeua sc'el less ire pli lunsch.

²⁹ Ad els igl anvidanen stain a schenan; ramogni cun nus, pertgei chigl ei anconter sera, agl gi ha sa bassau.

³⁰ Ad el mà ent cun els. Ad igl ei dauentau, cur el seset a meisa cun els, scha el priu igl paun, a benediu a rutt, a piert ad els.

³¹ A lur eigls een auiarti, ad els igl han ancunaschiu: ad el ei sch[t]Julieus nauend dad'els.

³² Ad ei schenan in anconter glauter, ardeua bucca nies cor enten nus cur el plidaua cun nus sin la via, a nus arueua ora las scartiras?

³³ Ad ei lauanen si lez hura, a tur-

³⁸ *antschauel*

270

nanen ent Ierusalem, ad anflanen ils indisch rimnai ansemel, a quels ca fovan cun els:

³⁴ ils quals schenan, igl Segner ei verameing lauaus si, ad ei cumparius a Simon.

³⁵ Ad ei dumbranen si quei ca fova dauentau sin la via, a co ei han igl ancunaschiu ent igl runper igl paun.

Epistola sigl Margis Pasc. Actor. C. 13.

¹⁶ Sin ilsez gis: stet Paulus si, a mussa cun igl maun, ch'ei douessen quescher, a schet:

²⁶ Vus humens à frars, figls della schlateina dad Abraham, a quels ca temman Deus denter vus: a vus ei tarmess igl plaid da quest salit:

²⁷ pertgei quels ca steuan en Ierusalem, a lur parsuras han bucca ancunaschiu lesun, a las Vuschs dils Prophets (las qualas vegnien ligidas mintgia Sabbath) han cun lur truvaments cumplaniu.

²⁸ A schi bein chels han anflau nagina caschun della mort vid el, sch'an ei ouncalura garegiau da Pilatus chel deig vagnir mazaus.

²⁹ A cur ei venan cumplaniu tut quei ca fova scrit dad el, schilg

271

parnenan ei giu digl len, a mettenan en ina fossa.

³⁰ Mo Deus ha sigl tierz gij igl lauentau si da mort en vita:

³¹ igl qual ei cumparius bear gis a quels ca fovan ij si cu[n] el da Galilea en Ierusalem; igls quals een entocca sin quest temps sias pardetgias avont igl pieuel.

³² A nus figein er a sauer a vus l' amparmischun, ch'ei faggia als nos babs:

³³ pertgei quella ha Deus cūmplaniu a nos figls, cun quei chel ha laventau si nies Segner lesun Christum.

Evangelii sigl Margis Pasc. Luc. c. 24.

³⁶ Enten gletz temps: stet Iesus enta miez sees luuenals, a schet ad els, la pasch seigi cun vus: Iou sun, bucca tameias.

³⁷ Aber ei fouan stramentai, a pleins d'temma, a maniauuan chels vasessan in spirt;

³⁸ Et el schet ad els: pertgei esses aschi tammentai, a pertgei vâns tals partertgiaments en vos cors?

³⁹ Mireit mêns mauns, a peis, pertgei iou sun mez; tukeit, a mireit; pertgei ch' in spirt ha bucca carn ad ossa, sco vus vaseits, ca iou hai.

⁴⁰ A cur chel vet gig quei, scha el mussau ad els mauns a peis.

⁴¹ Mo chur chels cartenan aung bucca, a sa smarugliuan sper latezgia, scha schet el ad els, veits cou anzetgei da mangiar?

⁴² Ad els gli porschenan in frust d'in peschg barsau, a pait[g]na³⁹ d'mêl.

⁴³ A cur chel uet magliau auont els, scha el priu quei ca foua vanzau, ad ha dau ad els, a schet tier els:

⁴⁴ quei een ils plaids, ca iou hai plidau cun vus, cur iou fou' aung cun vus, pertgei ei sto vegnir cumplani⁴⁰ tut quei ca stat scrit da mei ent igl schentament da Moises, als Prophets, ad ent ils psalms.

⁴⁵ Lura aruet el si lur antalleg, perquei chels antalgissen las scartiras;

⁴⁶ a schet ad els: aschia stat ei scrit, ad aschia ha Christus stuviu andirar, a lauar si da mort en vita igl tierz gi,

⁴⁷ a dei vegnir pardagau en siu num la penetienzgia, a remaschiun dils puccaus denter tuts pieuels.

Epistla sin lamprima dom. suenter Pascas. I. Ioan. c. 5.

⁴ Zunt chars: tut quei ch'ei naschiu da Diu venscha igl mund: a quei ei la victoria, la quala ha vanschiu igl

³⁹ pait-/nã

⁴⁰ cumplania

mund, numnadameing nossa cardienscha.

⁵ Tgi ei quel, ca vensch'igl mund, auter ca quel ca crei, ca Iesus seigig igl figl da Deus?

⁶ quei ei quel ch'ei vegnius tras aua a saung, Iesus, Christus: bucca mai enten aua sonder enten aua a Saung. A igl Spirt ei quel, ca dat pardetgia, ca Christus seig la Vardat.

⁷ Pertgei igl ei treis ca datten perdetgia en tschiel; Igl Bab, igl Plaid, a igl Spirt Soing: a quels treis een in.

⁸ Ad ei treis ca datten perdetgia⁴¹ sin tiarra, igl Spirt, a l'aua, a igl Saung; a quels treis vegnien perinna (oder een in)

⁹ scha nus parnein si la perdetgia dils Christgiauns, sch'ei la perdetgia da Deus pli gronda: pertgei quell'ei la perdetgia da Deus, quella ch'ei pli gronda: pertgei chel ha dau perdetgia da siu figl.

¹⁰ Quel ca crei ent igl figl da Deus, ha la perdetgia da Deus ensasez.

Evangelii sin l'amprima dom. suenter⁴² Pascas. Ioan. c. 20.

¹⁹ Enten gletz temps: cur ch'ei foua sera gletz gi, sin in digl Sabbath, a li-

⁴¹ perdet-/dia

⁴² suenten

274

scha fova sarrada, nù chils luuenals fouan rimnai ansemel, per *temma* dils Gideus: scha vagnit Iesus, a stet enta miez, a schet, la pasch seigi cun vus.

²⁰ A cur chel vet gig quei, scha el mussau ad els ils mauns, a la costa. Cuntut sa lagranen ils luuenals, vend viu igl Segner.

²¹ Lura schet el puschpei ad els, la pasch seigi cun vus. Dacoca igl Bab ha tarmes mei, aschia tarmet iou vus.

²² Cur chel vet gig quei, scha el suflau sin els, ad ha gig ad els: Ratschaeit igl Spirt soing:

²³ a quels ca vus vegnits a perdunar ils puccaus, een ei perdunai; ad a quels ca vus vagnits a rataner, een ei ratani.

²⁴ Mo Thomas in dils dodisch, ca ven numnaus schumel, fo bucca cun els, curca Iesus vagnit.

²⁵ Cuntut han ils auters luuenals gig a gli, nus vein vieu igl Segner; Mo el schet ad els, scha iou vez buc enten sees mauns la noda dellas guottas: a scha iou met bucca miu det sin la noda dellas guottas, a miu maun en sia costa; scha vi iou bucca crêr.

²⁶ A caud'oig

275

gis fovan sees luuenals puschpei lou ent, a Thomas cun els: A Iesus ei vagnius tras ischa sarrada, à staus enta miez a gig ad els: La pasch seigi cun vus.

²⁷ Lura schet el a Thomas: Meig nou tschau tiu det, a miri mês mauns, a dai nou tiu maun, a meig en mia costa; a seias bucca nuncartens, sonder cartens.

²⁸ Thomas respondet, a schet a gli; miu Segnur a miu Deus.

²⁹ Iesus schet a gli, Thomas dapia ca ti mi has viu, schas ti cartiu: beai een quels chan buca vieu, ad han cartiu.

³⁰ A Iesus figet era biaras autras anzenas en preschenscha da sês luuenals; las qualas een bucca scrittas en quest cudisch.

³¹ Aber quellas en scrittas, perquei ca vus carteias, ca Iesus seig Christus, igl Figl da Deus: a ca vus cartent, veias la vitta enten siu num.

*Epistla sin la 2. Dom. suenter Pascas. I. S.
Pieder. c. 2.*

²¹ Zunt chars: Christus ha andirau per nus, a schau in exempel a nus,

276

perquei ca vus⁴³ meias suenter sees⁴⁴ pass.

²² Igl qual ha faig nagin puccau, ni ei vegniu anflau angannament en sia bucca:

²³ igl qual plidaua bucca mal enconter, cur ei vegnieua plidau mal a gli; a smanitschaua buc, cur el andiraua; mo el (oder) surdet [oder] rametteua a quel, ca troua mal_gistameing el.

²⁴ Igl qual sez ha purtau nos puccaus sin siu tgierp vid'igl len: perquei ca nus seian morts als puccaus, a viuian alla gistia: cun las nodas digl qual vus esses vagni sauns.

²⁵ Pertgei vus eras sco nursas ca van aner: mo vssa esses⁴⁵ vagni vieults tier igl Pastur, ad Vuesg da vossas olmas.

*Evangel⁴⁶ sin la 2. dom: suenter Pascas
Ioan. c. 10.*

¹¹ Enten gletz temps: schet lesus als Phariseers: lou sun in bien pastur, ad in bien pastur dat la sia vitta per las sias nursas.

¹² Aber in vischender chei bucca pastur, a las nursas een bucca sias aignas, schel veza vagnint igl luf, scha bandun el las nursas; a fui. A igl luf raffa, a spatascha las nursas:

¹³ igl

⁴³ nus

⁴⁴ seer

⁴⁵ asses

⁴⁶ Evandel

277

vischender aber fui, perquei chel ei mai vischender ad ha nagin quitau per las nursas.

¹⁴ Lou sun in bien pastur ad ancanusch mias nursas, a las mias ancanuschen mei.

¹⁵ Sco igl Bab ancanoscha mei, aschia ancanusch jau igl bab: a met mia vita per mias nursas.

⁶ Lou hai er outras nursas, ca een bucca da quei nuuil: lasezas sto jou era manar noutiers, ad ellas vegnien udir mia vusch, ad ei ven a vegnir in nuuil, ad in Pastur.

*Epistla sin la 3. dom. suenter Pascas
I. Petri. c. 2.*

¹¹ Mês zunt chars: jou rog vus sco jasters, a pelegrins, ca⁴⁷ vus leias (oder) fugir [oder] abstiner dils gargiements carnals, ils quals vregian ancunter l'olma,

¹² a veias ina buna dāmanonza denter ils pagauns, perquei chels, enstaigl, chels plaiden mal da vus sco da malfitschents, vezan vossas bunas ouras, a glorificheschen Deus sigl gi della visitatiun.

¹³ Cuntut seias subiects a mintgia creatira humana muort Deus: Agl Reg, sco a gli parsura:

⁴⁷ la

¹⁴ Als guuernaturs, sco a quels ch'een tarmessi dad el, per vendetgia dils malfitschents. Mo laud dils buns:

¹⁵ pertgei la veglia da Deus ei aschia, ca vus cun far digl bein stupeias la bucca alla ignorantia della gleut narra:

¹⁶ sco libers, mo bucca sco cur vus vesses la libertad per ina cuviarta della malitia, sonder sco survients da Deus;

¹⁷ Figeit hanur a tuts, taneit char la fraternitat, tumeit Deus, figeit honor a gli Reg.

¹⁸ Vus survients seias subiects cun tutta temma als Segniurs, bucca mai als buns, a crets, mo er als nauschs.

¹⁹ Pertgei quei ei ina gratia enten nies Segner lesu Christo.

Evangelii sin la 3. dom. suenter Pascas. Ioan. c. 16.

Enten gletz temps: schet lesus als sês luuenals:

¹⁶ cau d'in pauc, vegnit vus mei buc a vêr, a puschpei cau d' in pauc vagnits mei a ver, pertgei ca iou vom tier igl bab.

¹⁷ Cuntut schenan anzaconts da sês luuenals in anconter glauter, tgei ei quei chel gi a nus, cau d'in pauc vagnits vus mei

buc a ver, a puschpei cau d'in pauc vagnits mei a ver, pertgei ca iou vom tier igl bab?

¹⁸ Cuntut schenan ei, tgei ei quei, chel gi cau d'in pauc? nus savein bucca tgei el gi.

¹⁹ Mo lesus anconaschet chels igl leuan Spiar, a schet ad els: Vus spieits in glauter, da quei ca lou hai gig, cau d'in pauc vagnits vus mei buc a ver, a puschpei cau d'in pauc vagnits mei a ver.

²⁰ Piluer piluer iou gig a vus, vus vagnits a plonscher a bargir, igl mund aber ven a sa lagrar a vus, vagnits a ver tristezgia, mo la vossa tristezgia vên a vegnir midada enten latezgia.

²¹ Cur la donna parturescha, scha ella tristezgia pertgei ca la sia hura ei vegnida: mo cur chella ha parturieu igl affont, scha sa ragord'ella bucca pli dell'anguscha muort la latezgia, chilg ei naschiu in Christgiaun sigl mund.

²² Cuntut veits bein era vus vssa tristezgia, mo iou veng puschpei a ver vus, a vies cor ven a sa lagrar: a nagin ven a prender dauend da vus vossa latezgia.

280

Epistla sin la 4. dom. suenter Pascas.

S. Iacob. c. I.

¹⁷ Zunt chars: Mintgia bien dun, a mintgia perfeg schenck vên surangiu, a ven digl bab dellas glischs, tier igl qual ei nagina midada, ni vmbriua digl voluer anturn.

¹⁸ Pertgei el nus ha generau voluntariameing tras igl plaid della vardat, perquei ca nus seian, sco ina antschatta da sias creatiras.

¹⁹ Vus saueits mêš chars frars: Mo mintga Christgiaun seigig gschuinds dad'udir mo plouns da plidar, a plouns tier la gritta.

²⁰ Pertgei⁴⁸ la gritta digl hum lauura bucca la gistia da Deus.

²¹ Cuntut frit nauend tutte malschubradat, a buldonza dalla malezgia, a parneit si cun buntad igl plaid chei plantau en vus, igl qual po far salf vossas olmas.

Evangelii sin la 4. dom. suenter Pascas Ioan. c. 16.

Enten gletz temps: schet Iesus a sees luuenals,

⁵ jou vom tier quel, ca mi ha tarmes, a nagin da vus mi spià, nu vas?

⁶ mo dapia ca jou hai gig a vus

281

quei, scha la tristezgia amplanieu vies cor;

⁷ Aber jou gig a vus la uardat, igl ei bien per vus ca jou vomig; pertgei scha jou mas buc, scha vagnis igl trostegiader buc a vegnir tier vus. Mo scha jou vom, sch'igl vi jou tarmetter tier a vus.

⁸ A cur lez ven a vegnir, scha ven el cunvenscher (or turzigiari) igl mund digl puccau, a della gistia, a digl truvament.

⁹ Digl puccau perquei ch'ei han bucca cartiu enten mei;

¹⁰ mo della gistia; perquei ca jou vom tier igl bab, a vus mi vagnits buc a ver pli:

¹¹ digl truvament aber, perquei chigl füst da quest mund ei schon truuau.

¹² Iou hai aung biar da gir a vus, mo vus pudeits vssa bucca purtar.

¹³ Mo cur lez ven a vegnir, igl Spirt della vardat, scha vên el mussar a vus tutta vardat; pertgei chel ven bucca plidar da sasez, mo el ven a gir tut quei chel ha vdiu, a vus ven a far dasauer quei ca ven a dauentar.

¹⁴ Lez mi ven a clarificar, pertgei chel ven a prender digl miu, a vus ven a far dasauer.

⁴⁸ *pertgeo*

282

Epistla sin la 5. dom. suenter Pascas.

S. Iacob c. I.

²² Zunt chars: seias facturs digl plaid, a bucca mai auditurs anganort vusez.

²³ Pertgei sch'antgin aud'igl plaid, a igl salua buc: sch'eis el sco in hum, ca mira sia vista naturala enten in Spiegel;

²⁴ pertgei el ha mirau sasez, ad ei ius nauend, ad ha ladinameing amblidau, co el seigig.

²⁵ Aber tgica mira ent igl perfeg schentament della libertad, a ven a ramner en quel, ad ei buc in auditor amblidus, mo in factur dell'oura, quel ven ad esser beaus en siu faig.

²⁶ Aber sch'antgin denter vus manegia chel seigi devotius, a teen buc en farein sia lieunga, sonder surmeina siu cor, sch'ei sia deuotiun vana.

²⁷ La schubra, a nun patichiada deuotiun auont Deus, a igl Bab ei questa: Visitar ils orfens, a las vieuas en lur tribulatiun, a cunsaluar sasez schubers da quest mund.

Evang sin la 5. dom: suenter Pasc. Io. c. 16.

Enten gletz temps: schet Iesus a sês

Iuuenals:

²³ pilguer pilguer gig iou a

283

vus; scha vus vegnits domandar enzatgei digl Bab, en miu num, scha vus ven el a dar

²⁴ antrochan vssa veits vus dumandau nuotta enten miu num: dumandeit, scha vagnits a ratscheiuer, perquei ca vossa letezia seigig cumpleina.

²⁵ Quellas causas hai iou tras Sprichworts plidau cun vus. Ei vên l'hura, ca iou veng bucca plidar pli cun vus tras Sprichworts sonder iou vus veng a far dasauer aviartameing digl Bab.

²⁶ Sin glez gi vagnis a dumandar en miu num: ad iou gig a vus bucca, ca iou veglig rugar igl Bab per vus:

²⁷ pertgei chigl bab sez vus tèn char, perquei ca vus veis taniu char mei, a veis cartiu, ca iou seigig vagnius da Deus.

²⁸ Iou sun vegnius digl Bab, a vagnius ent igl mund, a iou dun puschpei si igl mund, a vom tier igl Bab.

²⁹ Sês Iuuenals schenan a gli, mire, vssa plidas ti aviartameing a gis nagin proverbi (oder Sprichwort)

³⁰ vssa savein nus ca ti fas tuttas causas ad has bucca da baseings ch' anzatgi tei spigig: perquei cartein nus, ca ti seias vagius da Deus.

284

*Epistla sin Lindischgis⁴⁹ ch'ei sa va cun
soingias Cruschs. Iacob. c. 5.*

¹⁶ Zunt chars: cunfesseit vos puccaus in
glauter, ad ureit in per glauter perquei ca vus
vagnias salfs, pertgei l'oratiun flissiga (oder
datschiarta) digl gist po biar.

¹⁷ Elias foua in Christgiaun mortal sco nus, ad el
ha urau, chei deigig bucca plouer, ad igl ei bucca
pluuu sin tiarra treis ons a sis meins.

¹⁸ Ad el urà puschpei, a igl tschiel det pliefgia, a
la tiarra purtà siu frig.

¹⁹ Mês frars, sch'angin da vus vagnis ad ir or da
la via della vardat, ad in igl volues:

²⁰ quel dei sauer, ca tgica fa turnar in puccont⁵⁰
dilg ir aner da sia via, scha ven el a spindrar sia
olma della mort, a ven a curclar la bearezia dils
puccaus.

*Evangeli cur' chei sa va cun soingias
Cruschs. Luc. c. 11.*

⁵ Enten gletz temps: schet Iesus a sees
luuenals; tgi da vus ha in amig, a va tier el a
mesa noig, a gi a gli, amig, mi ampresti treis
pauns;

⁶ pertgei ch'in miu amig ei vagnius digl viadi

285

tier mei ad jou hai bucca da gli metter auont.

⁷ A quell en dadents respondes a sches: bucca
mi molesti, la porta ei schon serrada, a mêt
affonts een cun mei enten la combra: jou pos
bucca lauar a dar a tgi.

⁸ A scha lez harregia cun spluntar; scha gig jou a
vus, schel gie leua bucca si, a dat a gli, perquei
chel ei siu amig, scha ven el a lauar si muort igl
siu rogar senza turp, a gli dar tonts sc'el ha
dabaseings.

⁹ A jou gig a vus, Dumandeit, scha vus ven ei a
vagnir dau; angurit, scha vagnits ad anflar.

Splunteit, scha vus ven ei a vagnir viert si

¹⁰ Pertgei mintgin, ca dumonda, ratscheiua, a
tgica anguera, affla: a tgica splunta, scha gli ven
ei auiert.

¹¹ Tgi aber da vus dumonda igl bab per in paun,
chel gli dettig in crap? Ner schel dumonda in
pesch, chel dettig en staigl digl pesch ina siarp?

¹² ner schel dumonda in ief, gli dat el forsa in
Scorpion?

¹³ cuntut, scha vus ca esses mals, saueits dar
buns duns, a voss affonts: cont pli ven vies Bab
da tschiel a dar igl

⁴⁹ *Lindischigs*

⁵⁰ *puvont*

Spirit soing a quels ca dumondan dad el?
Epistla si la Vigilga d'Anseinza. S.
Paul. Eph Cap. 4.

- ⁷ Frars: a scodin da nus ei la grazgia dada suenter la masira digl schangeig⁵¹ da Christi:
⁸ Cuntut gi el; el ei ius si ent igl ault, ad ha manau la parschun piglada, ad ha dau duns als Christgiauns.
⁹ Mo quei, el ei ius si, tgei eis ei auter ca chel ei viuont era vegnius giu enten las pli bassas parts della tiarra?
¹⁰ quel chei vegnius giu, ei val quel, chei ius si sur tuts tschiels, per cumplanir tuttas causas.
¹¹ A quel ha dau enzaconts per Apostels, enzaconts aber per Prophets, enzaconts per Evangelischs, enzaconts aber per Pasturs, a mussaders,
¹² tier igl complement dils soings, a l'oura digl survetsch, tier igl bageg digl tgierp da Christi:
¹³ antrocca ca nus vagnin tuts tier l'unitad della cardienscha, a della cunaschienscha digl Figl da Deus; a dauenteian in hum perfeg, suenter la masira della cumpleina vegladedgna da Christi.

⁵¹ *schangeit*

Evangelii sin la Vigilga d'Anseinza.
Ioan. Cap. 17.

- ¹ Enten gletz temps: curca Iesus vet alzau si sês eigls anconter tschiel, scha schet el Bab l'hura ei vagnida: clarificheschi tiu Figl; perquei ca tiu Figl clarificheschig era tei:
² sco ti gli has dau pussonza sur tutta carn; perquei chel dettig la vita perpetna a tuts quels, ca ti gli has dau.
³ Mo quest ei la vita perpetna, chels ancanuschian tei, solet ver Deus a quel ca ti has tarmes Iesum Christum:
⁴ Iou hai clarificau tei sin tiarra, iou hai cumplaniu l'oura, ca ti mi has dau da far:
⁵ ad vssa clarificheschi mei, ti Bab tier tatez, cun quella clarezgia, ca iou hai giu tier tei, ont ca quest mund seig staus.
⁶ Iou hai ofniau (oder scuuiert) tiu num a quels Christgiauns, ca ti mi has dau or digl mund: ei fouan tês, a ti has dau els a mi, ad ei han saluau tiu plaid.
⁷ Vssa san els ca tut quei ca ti has dau a mi, ei vagniu da tei.
⁸ Pertgei chils plaids,

ca ti has dau a mi hai jou dau ad els: ad els han priu si, ad han verameing ancunaschiu, ca jou sun vagnius da tei, ad han cartiu ca ti mi hacias tarmes.

⁹ lou rog per els, jou rog bucca pigl mund, mo per quels, ca ti mi has dau pertgei chels een tês.

¹⁰ A tut quei chei miu, ei tiu, a quei chei tiu, ei miu: a sun clarificaus enten els.

¹¹ A jou na sun pli ent igl mu[n]d, mo quests een ent igl mund, a jou veng tier tei.

Epistla sin la fiasta d'Anseinza, ca Iesus ei jus a Tschiel. Actor. c. I.

¹ lou hai faig igl amprim plaid, ò Theophile, da tut quellus causas, ca Iesus ha antschiè a far a mussar

² antrocca⁵² sin quei gi, chel ei vagnius preus si: suenter quei chel vet dau cummondaments tras igl Spirt Soing, als Apostels, chel veua legiu ora:

³ Als quals el ha era suenter siu andirar, sa mussau vifs, cun biaras sagiras ansennas, cur chel ei cumparius quronta gis ad els, ad ha plidau digl Reginauel da Deus.

⁴ A cur el maglà cun els, scha cummandà el, chels duessen

⁵² aa-/trocca

bucca ire nauend da Ierusalem, sonder chels duessen spetgiar l'amparmaschun digl Bab, la quala (scheu el) vus veits vdieu da mei.

⁵ Pertgei ca Ioannes ha bein battiau cun aua, mo vus vagnits a vegnir battiai cun igl soing Spirt, bucca bears gis cou d' an_vi.

⁶ Cuntut quels ca eran vagni ansemel, igl Spianen a schenan: Segner, vens ti sin quest temps turnentar igl Reginauel ad Israel?

⁷ Mo el schet ad els: Ei stat buc a vus tier da saver igl temps, ner las cummoditats, las qualas igl Bab ha mes enten sia pussonza.

⁸ Mo vus vagnits a ratscheiuer la vertit dil Spirt soing, ca ven a vegnir sur vus: a vagnits ad esser a mi perdetgias bucca mai en Ierusalem, sonder er en tut la Iudea, a samaria, ad antrocca or a dim la tiarra.

⁹ A cur el vet gig quei scha vagnit el prius ansi chels vasanen: ad ina nebla igl ratschauet, a parnet nauend da lur eigls.

¹⁰ A cur els steuan cun⁵³ lur eigls fitgiaus anconter tschiel antroca chel maua, mire, scha stenan dus humens sper els, en-

⁵³ cur

ten vascadira alva.

¹¹ Igls quals schenan er, vus humens da Galilea, tgei steits, a mireits anconter tschiel? Quei Iesus chei prius navend da vus sin tschiel, ven a vegnir en quella guisa, sco vus igl veits vieu mort a tschiel.

Evangelii sin la fiasta d'Anseinza.

Marc. c. 16.

¹⁴ Enten gletz temps: sasent a meisa ils indisch luuenals, ei Iesus cumparius ad els, a ils traig si lur mal cartentadat, a la direzia digl cor, perquei ch'ei veuan bucca cartiu a quels, ca veuan viu chel foua lauauus si.

¹⁵ Ad el schet ad els: meit per tut igl mund, a pardageit igl Evangelii a tutta creatira.

¹⁶ Tgica crei, a ven battiaus, ven a vagnir self: mo tgica crei buc, ven a vagnir cundemnaus.

¹⁷ Mo questas ansennas vegnian a suendar suenter a quels, ca crein; en miu num vegnian els a catschar ora damunis; ei vegnien a plidar cun lieungas nouas,

¹⁸ a scatschiar las siarps: a sch'ei buessen anqual causa mortala, sch'ils ven ei buc a nuscher: sin ils malzauns vegnian⁵⁴

⁵⁴ *vagnian*

ei metter ils mauns, ad els vegnian a vegnir sauns.

¹⁹ A suenter quei chigl Segner vet plidau cun els, sch'ei el prius si enten tschiel, à see da vard dretgia da Deus.

²⁰ Mo els manen ora, a pardaganen per tut, gidont igl Segner, a confirmort ilg plaid cun las anzennas ca vagnieuan suenter.

Epistla sin la Dom. suenter Anseinza.

I. Petri. c. 4.

⁷ Zunt chars: seias Sabis, a vigeit enten las oratiuns:

⁸ aber avont tuttas causas, veias ferma charezgia in anconter glauter: pertgei ca la charezgia ven a curclar la bearezia dils puccaus.

⁹ Deit bugient albiereg in glauter⁵⁵ senza puplar.

¹⁰ Survi in glauter, scadin cun quei dun chel ha retschiert, sco buns dispensadurs della grazgia da Deus, chei da biara sorts.

¹¹ Sch'antgin plaida, scha plaidig, sco plaid da Deus: sch'antgin survescha, scha surveschig sco tras la varfît⁵⁶ ca Deus dat: perquei ca Deus vegnig glorificaus en tuttas causas tras nies segner Iesu Christ.

⁵⁵ *gliaurer*

⁵⁶ *vardit*

Evangelii sin la dom suenter Anseinza.

Ioan. c. 15. a 16.

Enten gletz temps: schet Iesus als sês
luuenals,

15²⁶ cur chigl trostiader ven a vagnir, igl qual iou
vus veng a tarmetter digl Bab, igl Spirt della
vardat, ca va or digl Bab, scha ven lez dar
pardetgia da mei,

²⁷ mo vus vagnits er a dar parditgia, pertgei ca
vus esses stai cun mei da l'antschatta annou.

16¹ Quei hai iou gig a vus, perquei ca vus
parneias bucca scandal.

² Ei vus vegnian sclauder or da las Sinagogas:
Mo ei ven l'hura, oder in temps ca scadin, ca
maza vus, ven a maniar, chel fetschig in
survetsch a Deus.

³ A quei vus vegnien ei a far, perquei chels han
buc ancunascheu ni igl Bab, ni mei.

⁴ Mo quei hai iou gig a vus, perquei ca vus
regordeias cur l'hura ven adesser vagnida, ca iou
vus hai gig.